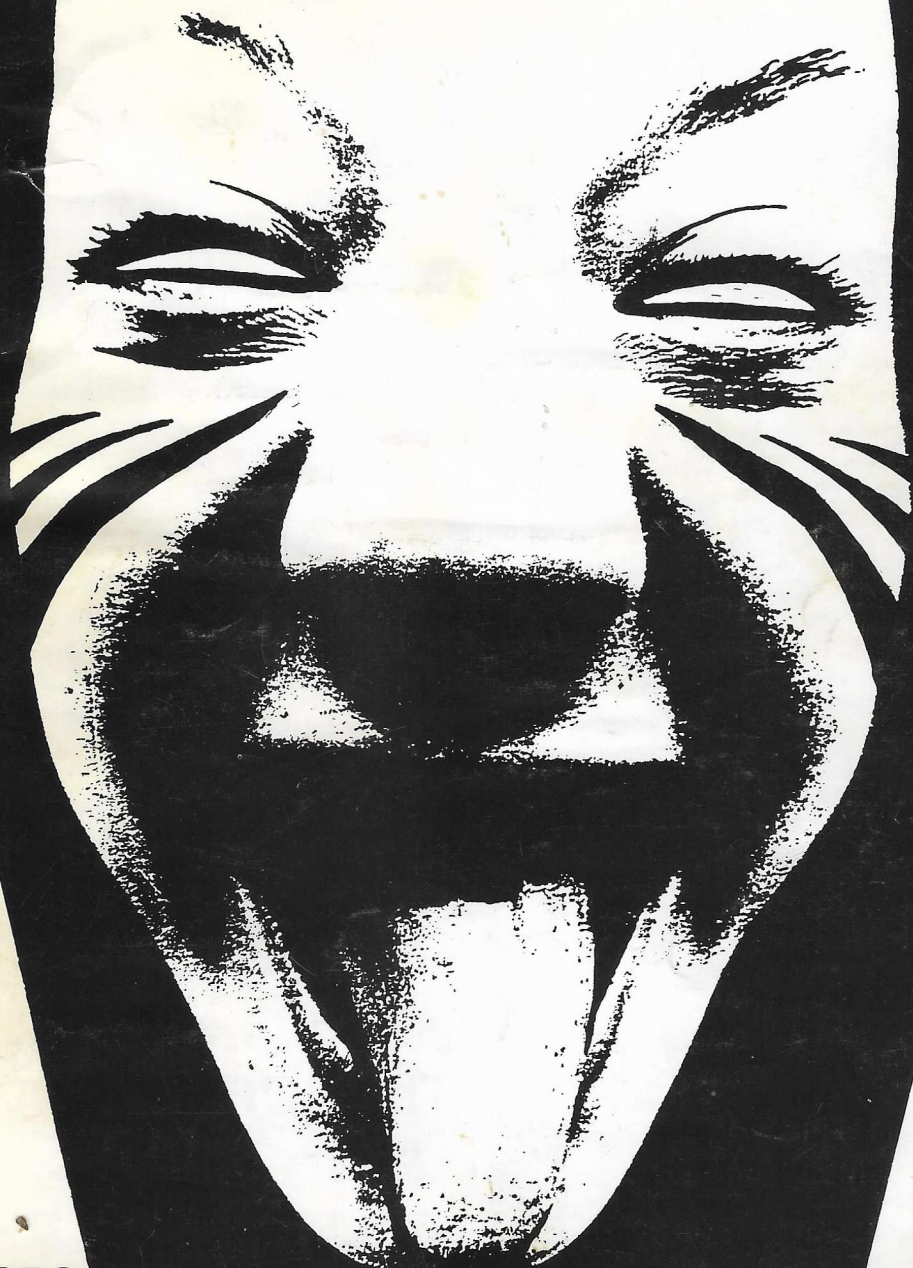

ВІДРИЖКА

Варшава

1992

бруківець чвертьінтелігентства

№ 8

ОНЧОПЛЯЛО
вжон рлд мжон енене эя
(внэтявжялоф мїр) ордлпоф э

ФФ

ОЛЬКЛОРНО
все творене volkom для volka
є фольклор (крім фольксвагена)

ОНРНЕУ
онсэр дом эрт — эрдоб дом эрт эн
эрдоб илок канбо эрдоб

МММ

УЗИЧНО
не тре шоб добре — тре шоб чесно.
Добре однак коли добре

ОНРНТСТЯ
отшян мэшя
дєпнпое э вєлоспєд

!АТГА!

РТИСТИЧНО
рушієм нашого
ГИ!стєцтва є велоспєд

ОНЧДАЧЕТИ
ончТ- эвад ,чївн в

ЦЛ

ИТЕРАДУРНО
а навїть, буває, -Турно

!УТЭНМДІА
є р у ш і р
єддоноудє

НН

АЦМЕНСТФУ!
Рїшучє якосьвонобудє

САЛОСТІЙНІСТЬ!

ЩИ РОЗ приводу т.зв. «самостійності»

САМОСТІЙНІСТЬ — (само-, стояти), ж., одн., абстр., фіз., нар. — Ерекція — напруження і збільшення об'єму деяких органів під впливом раптового допливу крові; зокрема чоловічих статевих органів.

Увага: de facto стосується лише *masculinum* (член, прутень *imp.*). Стосування супроти *feminum* (ненька, Україна *imp.*) вважається надужиттям (sic!).

Колегія Експертів
(з доручення Його П-ства Головного Редактора)

Дороженькі Читаченькі!

● Позірна неактуальність деяких текстів є неактуальністю позірною.

● Поруч з недійсним анонсом з «В» 6-7 можете сприймати їх як небанальний художній замісл редакції.

● Радісно сповіщаємо, що Ваша «В» виборола свою банкову нивку під егідою Фундації Української Культури:

Fundacja Kultury Ukrainskiej
Warszawski Bank Zachodni SA
469995-840-132
„Widryżka”

● У добі безпринципної жєбранини (Румуни; носителі HIVa, Hard Core'ово) редакція наголошує, що конто слід розглядати, як місце для неприборканих виявів перманентної творчої експресії.

● Без огляду на творчу спроможність народу «В» і так буде виходити, за що редакція перед ні ким не вибачається.

Подякою й порцією пестоців наділяється:

Касю, Усіх Вапняків, Три Дев'ятки, Чотирьох танкистів і собаку, Дерibasа з командою „Четверга”, владику Цибулька і Семена з Лідс, Баксика енд superg-bishop-а Мартиняка, неньку та її діток.

Спеціальну давку пестоців отримує Зьдзісь.

Творчу потенцію редакції фінансово підкріпила

FUNDACJA KULTURY

»Відрижка« — заслужений барзнерегулярних чвертьінтелігентства.

Видає Асоціація Тонких Больків і Мулів Смугастих

Покірно, хоч рішуче закликаємо до колаборації

контакт: ul. Broniewskiego 9a/18, 01-780 Warszawa, Polska

MENU

- Дерibas з собою 4
- Дерibasик з відрижкою 6
- Вапнячество з голим небом 8
- Вапняк »0« з нотатками 11
- Шопенгайворонок зі жрачкою 13
- Мандалай з Цибулею 14
- Семен з Альєрнативою 16
- Порута з роковиськом 22
- Три Дев'ятки з Маніфестом ... 24
- Три 9 в інтервйо 26
- Гетто у власному соусі 27
- Лодзь Каліска
з Культурою Скиди 30
- Енергія з мистецтвом 38
- *specialite*: Постер з Ненькою

ІНТЕРВ'Ю З ДЕРИБАСОМ

Хлоп'ята!

(...) В якості присного сюрпризу пропоную т.зв. „інтерв'ю з Дерибасом”, котре ви вже давно мали б у мене взяти, і котре, на мою жаль, змушений був зробити самостійно з метою підняти художній рівень коханої В.(...)

Дерибас

ІНТЕРВ'Ю З ДЕРИБАСОМ (акція в трьох явах)

Дійові особи: Дерибас, Відрижка, Диктофон, Національна Геральдика.

ЯВА ПЕРША

(Дерибас, Відрижка, Диктофон)

В.: Ну для початку просимо розповісти про свою любов до В.

Д.: Не, ну В. я звісно люблю, люблю хтиво і перманентно. Але і меркантильно. Люблю насамперед за те, що у В. можна відсилати всяке гімно, ну там типу творчого еякуляту, поетичних полюцій тощо.

В.: Ототожнюєте гімно з еякулятом?

Д.: Не, ну я маю на увазі природність виділень, як критерій їхньої щирості. *(В прожову про себе слова, намагаючись вловити зміст)* Бо що природне — то шире і безпосереднє, так? *(В. прожовує)* Не, ну я свою думку висловлюю. В. на мою думку просто зайняла вільну до того культурну нішу і вдало користується відсутністю конкурентів. Однак в тому вбачаю загрозу для В. Можете виродитись, зіпсуватись, скурвитись. *(В. виликає диктофон, всім видом показуючи, що інтерв'ю закінчилось. Д. зривається з місця. Борюкаються. Переможена В. офіційним голосом в Диктофон):*

Пропоную перейти до наступного питання.

Д.: Не, ну дайте скінчити. Що за манери в цих гоїв. Як любов — то любов. Писалис'те, що шухлядкують вас як сатиричний журнал. Частково мають рацію. Бо деякими прийомами стьобу, запозиченими у вас, вже не без успіху користується молода материкова преса. То ж вважаю, що мусите йти далі,

аби весь час бути на крок вперед. Особисто мені бракує в В. чистого маразму, тзв. маразму задля маразму...

В.: Запросилис'ми вас для того.

Д.: Так є. Певно, щоденна ситуація дає багато поживи для часопису, але з того виникає спокуса збитися, власне, на сатиричні манівці, Мусите плекати чистий маразм, чистий абсурд і всілякі інші чисті жанри.

В.: Вперше чую, що абсурд — то є жанр.

(образжений Д. зривається з місця, вирикає Диктофон. Борюкаються. Переможена В. перемотує плівку назад.)

Д.: Загалом добрий текстовий рівень журналу доповнюється вдалим графічним оформленням, витриманим в своєрідній стилістиці. На цілісність образу працює і селекція інформаційних матеріалів: завулки та підпілля культури, маловідої ширшому загалу постаті.

В.: *(підлецує)* Сьогодні зробилис'мо виняток

Д.: А тепер можна переходити до наступного питання

В.: Ні, та як, та просимо, просимо продовжувати.

Д.: Не, ну я всьо сказав

В.: Але я б просив... *(ітд. Борюкаються.)*

ЯВА ДРУГА

(Ті ж)

В.: Декілька слів про ЧЕТВЕР, якщо можна.

Д.: Не тільки можна, але й треба, друкую *(плескає В по плечі, потім по коліні)*

4819242 4819242 4819242 4819242 4819242

В.: (пошепки в диктофон) Тамбовський вікв тобі друзяка.

Д.: Мушу розвіяти декілька декларативних міфів або міфічних декларацій, що вже скупчились довкола ЧЕТВЕРГОВОЇ аури. ЧЕТВЕР не є жадним ані авангардним, ані андерграундним часописом, навіть не модерністським, зрештою. Ідея полягала в тому, щоби кожне число часопису було цілісною самовартісною одиницею на кшталт збірки чи каталога, цукеркою в барвистий обгортці, котру приємно було б гортати, мацати, смоктати.

В.: (шепоче в диктофон нерозбірливо)

Д.: Ви робите з різного гімна ще одне гімно, ми хтіли б робити з гімна цукерки. Властиво, то мала б бути така собі попса або ж кітч, але попса або ж кітч високоінтелектуальні, елітарні тощо.

В.: (марно стримує регіт, однак Д. того не помічає)

Д.: (продовжує) Те, що відбувається в сучасному мистецтві є цікавим, зрештою, але цікавим не настільки, щоб брати в тому участь. Християнську культуру поглинає християнська ж цивілізація. Європейський модернізм та європейський авангардизм як два полюси культури...

В.: (непомітно вимикає Диктофон. Д. продовжує говорити. По мірі того, як він входить в раж, звук стихається і зникає. Затемнення)

ЯВА ТРЕТЯ

(Ті ж і Національна Геральдика)

В.: І наостаток щось про неньку.

Д.: Я ще не закінчив про мистецтво.

В.: (заперечливо хитає головою, почергово вказуючи то на годинник то на Диктофон. Борюкаються. Під час боротьби Д. вигукує: „Все до дуни! Все до сраки! Тільки самотня екзистенція самотньої маленької людини має право на існування!”)

В.: (з хрипом, синіючи) Самотня екзистенція? Ха-ха-ха (булькає і пускає піну)

Д.: (послаблюючи обійми) Ось так. А тепер поговоримо про неньку.

В.: (вимикає Диктофон, виривається, б'є Д. в пах і відразу вмикає Диктофон — до кінця яви В. і Д. лежать обабіч Національної Геральдики)

В.: Ваші прогнози щодо майбутнього України

Д.: (сичить, перемагаючи біль) Не, ну в тому плані я є оптимістом. Незважаючи на чорносотенну кампанію проти незалежності, розгорнуту вашим часописом, я вважаю, що Україну чекає шалене майбутнє.

В.: (репліка) Чи ж не шалене ваше сьогодніня?

Д. І величезним гарантом національного ренесансу я вважаю Чорнобиль. Подівіться, який поступ здійснила Японія після Хіросіми. Те ж чекає і Україну. Слабші тілом і духом відійдуть, а нове сильне і здорове арійське покоління прийде їм на зміну. Недарма славна донька українського народу Оленка Блаватська натякала на можливість знаходження міфічної Шамбали саме на українських землях. Недарма славний син українського народу Миколка Бердяєв натякав на Третій Рим, що вийде з Київської Русі.

В.: !? Але чи ж там...? все життя здавалось... то чи не Москва була...?

Д.: Бздурі! Пізніші компіляції! Апокрифи! Автентичні бердяєвські тексти хоч і зашифровано, але натякають на розквіт України як коліски нової світової цивілізації! Недарма ж славний син українського народу Кароль Войтила натякає на екуменічне гуртування довкола прадавньої єдиної греко-католицької церкви! Україна стає цетром і віссю обертання Всесвіту!, скупченням всієї світової енергетики!, пуповиною, що з'єднує землю з небом, а людину з Богом!

В.: (знеможено) Слава Україні!

Д.: Слава героям, слава навіки (здрігається у корчах)

Звідусіль чути голоси „Слава! Слава!” Довкола Геральдики засвічуються лампи, лунають гімни всіх країн світу. Вибухають феєрверки, згустки сперми летять на сцену. Займаються досвітні вогні. Так триває досить довго, аж поки театр не згорає вщент.

20.X.91

● PRIVATE ●

Постскр.: знаючи ваші куревські порядки, я вирішив добровільно і гонорово дозволити вам безвстидно скорочувати і перекручувати текст. Відчуваю лиш свій обов'язком застерегти, що історія не пробачить вам жодного сплюндрованого дерibasового слова. Вона (історія) знає своїх творців.

Від ред.: Орднунг мусс сайн, херр Дерibas, даже блядський, тому безвстидно залишаємо Ваш текст без скорочень і перекручень. Своїм натомість обов'язком відчуваємо застерегти, що історія може нам надуті, чого й Вам бажаємо.

ДЕРИБАС

ПІСТ

Дохнуть сови у дібровах
Грають сурми у яругах
Тарганята у макітрах
Сумно водять краков'як
Я веселий і щасливий
П'ю компот із чорносливу
Обгризаю гарно кістки
І випльовую в баняк

ЮРОДИВИЙ (з абетки)

Коптить жінка шинку
Бувшу спинку свинки
Бувший свинки хвіст

А Юрко регоче
Їсти шинку хоче
В Великодній піст

ГОСТИНА

Ми нецікаві і нещирі.
Зате цілком пристойний вибір:
Це кава, це кавалок ківі,
Ще kawior шуки і щербет.
Ми щирим посмішки масненькі
І шинку набираєм в жменьки
І все згадуємо Неньку,
Мадаполам і маркізет.
Це соціальний зріз прошарку.
Тут надто парко, надто жарко,
Як був і жар і дим і чад.
Тут імлі паркові скульптури,
І двійко діячів культури
Танцюють вальс для дяді Юри
З нагоди Великодніх свят.

ПІСЛЯВЕЛИКОДНЯ

СМЕРТЬ МИСТЕЦТВА

Кінець літерату-ури, кінець літерату-ури,
А віршики всі пишуть, аж пара з носа йде.
І квецяють образки, і асамбляж похмурий
З металів благородних клепають цілий день.
Карпатськими ночами вирізують в майстернях
Шевченчиків маленьких з кобзариком і без,
А в парку панк проклятий лежить на самій стерні
Вмочивши в блювотиння зелений ірокез.

Тепер хоч помирай зі встиду.—
Як міг до того я дійти,—
Так зволікати з суїцидом,
Щоб дотягти до тридцяти!

ВІДРИЖКА

MUSIK FROM TORONTO

Інтерв'ю з канадолями

Довший час доходили нас чутки про існування якихсь „Вапняків”, але нам якось здавалося, що це просто провокація, — аж поки не з'явилася касета...

Вапняк 1: Нас теж доходили такі чутки і тепер після появи касети доходять нас чутки, що це якась цікава група з України...

Перше питання суто формальне — Вас звати „Вапняк” чи „Вапняки під голим небом”?

Вап. 2: Так.

Вап. 3: Власне.

Зрозуміло... А звідки назва?

Вап. 2: З ефіру.

Вап. 1: Вапняк — це щось тверде, земельне, стале, елементарне, стихійне — камінь; а під голим небом — бо тут він являється відкритим, у своїй сірій, гострій, обдертій вітрами й облитій кислотними дощами нагості.

Які були початки?

Вап. 1: У 1986 році ми, тобто АУТ (авангардний український театр, між іншими псевдами), організували вечір присвячений кільком поетам-письменникам-дисидентам (тодішнім) — Василю Стусові, який щойно помер був у таборі, Вацлаву Гавелу та Іванові Йіроушу. Гавел і Йіроуш якраз тоді сиділи (Йіроуш — критик, редактор провідного чеського андерграундного часопису VOKNO і головний представник ідеї т.зв. „другої культури” — вільної та альтернативної до монополізованої офіційної культури комуняків). Для нас ідея такої другої культури досить близька, хоч обставини зовсім інші...

Перша частина вечора, це було представлення АУТом „Реквієму” пам'яті Стуса — музично-театральна вистава, з кількома музичними кавалками (Адріана), на слова Миколи Горбала. А друга половина вечора — це перша публична поява „Вапняків”, з гостем Вратиславом Брабенецем, бувшим саксо-

фоністом провідної чеської андерграундної групи PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE та нашим, можна сказати, хресним дядьком. Брабенец пізніше грав з нами ще декілька разів (і по-тверезому і по-інакшому; тепер він городник у Бритійській Колумбії), а PLASTIC PEOPLE — одні з наших русійних інспіраторів...

Вап. 3: ... вони нас зрушили як недозрілі яблука по дощі...

Вап. 1: ... досьгодні кілька перероблених версій їхніх пісень залишилися у нашому репертуарі. Вертаючись до концерту — очевидно, публіка не була на це підготована... Молодша частина публіки (бл. 50%) слухала охоче, але старші українці, котрі прийшли на Стуса, пересиділи перші два кавалки, а коли перший з них набрав сміливості встати й вийти з залу, за ним вийшла друга половина публіки як вівці за пастухом. Але перший крок був зроблений — легенда про ВАПНЯКІВ пішла в рух...

Пізніше ми почали грати — досить нечасто напочатку — на вуличних фестивалях, напр. грали ми на одному напівлегальному т.зв. „барнфесті” — фестивалі у підтримку людей, котрих мали виселювати з їхньої стайні (дослівно!) на краю південноонтарійського міста Ватерлу, бо росло безнастанно і їх викидало зі свого людоджерного шляху. Це називалось STOP THE CITY BARNFEST. Також грали ми на „бенефісі” (концерт підтримки) анархістичного свого роду школи, т.зв. торонтського вільного університету ітп. На таких імпрезах знайомилися з другими, дещо спорідненими капелами, як RARE AIR — знаменита кельтсько-народно-фанк-фюжин група (одні з її членів дав нам нашу першу типологічну самодефініцію grovel rock), чи з одною торонтською шкотсько-неоязичницькою фольк-групою, ітп.

Гривел рок...?

Вап. 2: „Плазувальний рок”...

Вап. 1: Це якесь таке почуття чи наставлення — специфічна ритміка, настрої, якесь таке сування по землі. (На касеті, напр, воно являється в „Дзвонах” чи в ”Гуцульському етнозаписі”)

Пару слів про касету.

Вап. 2: Касета — явище не менш ефемерне як все інше в нас... ВАПНЯКИ насправді ніколи не існували як рок-група. Це просто легенда — час-від-часу хтось про них щось почув, з'явилися десь, заграли, — це все чутки такі. З появою касети може здаватися що ситуація змінилася, але це не так.

Вап. 2: Ми про ніяку касету нічого не знаємо!

Вап. 1: ...Всі виїжджали з міста, треба було щось записати, бо невідомо коли разом знов будемо грати. Нестор, наш найбільш плодючий словомаз — лірик кан-укр-мольсонської* вітчизни виїхав на ваші новокапіталізовані ниви вчити англійську мові; Адьо на літо їздив в батьківщину, Тарас новоодружений мав їхати десь на схід з другою половиною... А Таня скоро на довший час буде виїжджати теж... То й в останню можливу ніч ми зійшлися в студію і протягом чотирьох з половиною годин записали 12 пісень, без будь-яких студійних штучок, прямо на два канали. А решта касети (більшість другої сторінки) це архівні записи з домашнього студія чи з „бейсменту” (підвалу).

Як це сталося, що в канадському середовищі з'явилася група, що не грає весільної „рок”-музики?

Вап. 2: Зовсім природньо. ВАПНЯКИ почалися не як якась нормальна канадська рок-група, а як явище що виникло в стосунку до певного середовища. ВАПНЯКИ могли повстати тільки в Торонті, у середовищі кругу знайомств зосередженого при АУТі. Це все створилось радше на периферіях ширшого українського середовища: в Торонті майже 100 тис. українців (кажуть), але це мало цікаве. Канадсько-український естаблішмент

ВАПНЯКИ

— це нудні імпрези, старосвітське політиканство, весільний гопакрок, вареники і гокей. А тільки на цих периферіях, де якісь — за перепрошенням — творчо натхнені люди, активні в театрі, музиці чи мистецтві, чи просто енергійні, ще не зовсім затвердені студенти, все ж таки знаходять один одного, і ще, скоріше чи пізніше, знаходять себе — спільно чи індивідуально, свідомо чи несвідомо — перед питанням: хто я? яка мені мова найближча з природи? і т.д.

Але з другого боку ми просто хотіли собі грати разом, збочуватися музично...

Вап. 1: Кайфуватися, по-вашому...

Це не по-нашому, це по-докерзонські... ВАПНЯКИ — дуже еклектичне явище. Які Ваші музичні впливи?

Вап. 2: Еклектичність виходить з того, що кожна особа в групі тягне в інший напрям.

Вап. 1: Є кілька сторін нашої музики, — бодай трьох видів під котрими являються чи вже являлися ВАПНЯКИ (хоч не завжди під тою назвою). Напр. є така елементарна, імпровізаційна гра, що виходить з нас натурально коли разом граємо, чи то в електричному, чи акустичному варіанті. Це якась така суміш елементів народніх, фольку та якогось „прогресивного” чи дещо психоделічно нахиленого року. Друга сторона чи течія, це більш суто „вапняківське” — наш особи-

стий коментар на кан-укр-ську дійсність. Спочатку це було більше у вигляді, постави чи настрою, а пізніше перейшло в тексти (особливо Нестора). Це пісні в яких співіснують елементи рок-н-ролу, панку, ска, трешу — все що ми знаємо чи чуємо довкола себе.

А третя, це більш свідомо авангардна сторона — пошуки звуків, пошуки нових форм та співзвучностей імпровізованої гри.

Вап. 3: Тут кожний тягне в свою сторону, хіба Адріян найбільше тягне, хоч йому рідко вдається перетягнути...

З одною касетою під пахвою, які можуть бути дальші Ваші плани?

Вап. 1: Маємо досить матеріалу на ще одну, але з нашим шаленим темпом праці не відомо коли така касета могла б вийти...

Вап. 2: Касета, все ж таки, це аномалія. Вона насправді не існує, так само як нічого, що ми робим, чи що про нас говорять, насправді не існує...

Вап. 3: Пишемо оперу на індіанських текстах і для відкритого гірського співу...

Вап. 1: ... з масонськими таємними, підтекстами, якщо запис слухати з кінця до початку стоячи головою на підлозі...

Вап. 3: Значить, тепер будемо гноями, але вже з великого Г.

**ТРИМАЙТЕСЬ СВОЇХ СИДЖЕНЬ
DAS IST DER VAPNIAKINDER!!!**

Значима примітка:

* „Мольсон” — це одна з двох найбільших канадійських фірм вироблення пива. Довгий час фірми „Мольсон” і „Лабаттс” дость успішно монополізували канадійській пивний ринок, а тепер в часах перебудови й демократизації співіснують з ними „Аппер Канада” і ін. Але „мольсон” це теж канадієць, що живе собі спокійно, встає щоранку та йде до праці, вертається додому ввечерю та сідає перед телевізором зі своїм мольсоном та бейсбол кепом і „Торонто Сан-ом” (щоденна газета наповнена фотографіями, рекламами та напіврозібраними жінками), а в суботу вечір сходиться з колегами та п’ють ще більше мольсона. Такі в нього діти теж...

CANADA

CANADA

CANADA

CANADA

НОТАТКИ ВАПНЯКА № 0

У книжці „Котяча колиска” Курт Вонегут Дж. пише про релігію — боконізм. Цікава релігія, бо вона признає те, що всі її прикмети базовані на брехні. Боконізм існує на вигаданому острові, де вживається аборигенський діалект англійської мови. Боконізм є файна релігія, бо вона одинока релігія, котра признається, що вона базована на брехні. Брехня на мові, де боконізм поширений, це „фома”. Фома — Брехня. Брехня — Фома. І все до того самого стремить.

Вапняки — Фома. На касеті першими повинні звучати слова: „фома, фома, фома...” Ці слова повинні бути теж написані десь на касеті. Але ніхто не написав. Ніхто не написав, бо ніхто не хотів написати. Всі були розчаровані що ми, як Вапняки, навіть могли зібратися в повнім складі в студію. Такого ми ніколи не сподівалися. Ми навіть ніколи там не зібралися на репетицію. Це справді було чудо. І коли почули, що якийсь магнітофон нас награв (там в студію), то ми були готові вмирати (чи може здохання). Абсолютне чудо.

Але до поважних справ. Що можна очікувати від Вапняків? Правду кажучи наше ім'я це „Вапняк під голим небом”, або „Вапняки Під Голим Небом”, ми ніколи не рішили цю справу — але ансамбль. Знов питання — що можна очікувати від Вапняків? За словами Курта Вонегута, коли він пише про чотирнадцяту книгу віри боконізму, є питання: „Що може чоловік сподіватись від людства на землі, коли дивиться на останній мільйон років?” НІЧОГО. Те ж саме. Нічого не можна сподіватися від Вапняків. Вони ніколи не існували. А коли існували, то один другого не слухав. Існували на побережжю хаосу. Затримали цей хаос на один вечір в студію, щоб мати що представити в ефірі — але хаос там чути. Це мабуть за гостро. Вапняки існували від 1986 р. і ще існують. І мабуть все будуть існувати. Бо існування Вапняків (Вапняцьке існування), це не є дійсне існування, але концепційне існування. Концепція ця все буде в членах Вапняків — чи вони (ми) граємо чи ні. І все будемо існувати.

Мабуть Вапняки не повинні існувати. Хаотичні люди — українці з Канади — не прив'язані до стилю, до мови, до інструментів, до суспільства де живуть, еклетичні без міри. Вони (ми) не пасують до ніякого стилю музики, ні до ніякого суспільства. Для них (нас) нема місця на світі. А то ще одна причина, чому Вапняки існують концепційно а не реально. Бо інакше не можуть.

Щоб закінчити ці думки мушу знов вернутися до Курта Вонегута Дж. (Дж. це по англійськи джуньор — це значить молодший модел батька). При самим початку книжки Бокона (пророк боконізму, звідки береться назва) написані святі слова — „Не будь дурним! Зачини цю книжку! Тут лише фома!” На касеті замість обкладинки повинно бути написане „Не будь дурним! Не слухай цю касету! Тут лише фома!”

Вапняк № 0

Ці бідолахи, яким мас-медія пришили до вух попсові навушники — ВАПНЯКІВ не почують взагалі.

Ці бідолахи, яких естетичний смак є наче штивний, крохмалений комірець — легковажно, або з погордою ствердять: це не мистецтво, це еклектизм і аматорщина.

Бог з ними!

Справа в тому, що ця музика твориться без ніякого калькулювання, тобто, значить — вона некомерційна. Не є препаративним товаром задля продажу його на конкретному ринку. ВАПНЯКИ грають немов при нагоді життя. Не програмно, але природньо реалізують важливу культурову чи інтеркультурову місію. Єднають специфічно американські (що не підробне!) прикмети — вилозування, філінг, щирість переказу, естетичну свободу — з ноткою європейської меланхолії і неврозу, а також (що найважливіше) зі свідомістю того, звідки виходять, того, що їх батьківщиною Україна-яку-носиться-в-собі. Притому, виявляється, українська мова знаменито конвеніює з поетикою рока.

Пісні ВАПНЯКІВ з Торонта подобаються мені — ініційованому в музику через мрочну європейську психоделію, а також моєму другу — хіппі, вихованому на GREATERFULL DEAD. Натомість українцям, як думаю, трапляють прямо „у душку”.

Якщо стверджую, що щось є добре, то рар excellence вважаю це вартісним. Значить, мова про цінності. ВАПНЯКИ це капела краца за WEDDING PRESENT.

Ремек Ганай

(незалежний смаково й національно)

АБСОЛЮТНО

АРЕКОМЕНДУЄ

Якщо хтось думає, що заокеанський укрелемент музично спроможний лише на паплюження фольклору ПРАВИЛЬНО ДУМАЄ.

Світлішим винятком для підтвердження регулі є ВАПНЯКИ, які недарма продукуються з півок ультраконсервативної КОКИ. Чого тут нема? — трохи фольку, трохи панка, трохи Дилана, трохи ска, трохи „Оселедця”, ще й ціла сторінка експериментів...

90 хвилин (!) музики,
прилизна якість техні-
чна, колороби обкладинка
з текстами...
ЧОГО ВАМ ЩЕ...?

ЖРАЧКА

В попередній частині ми розглянули так би мовити, моментальні стихії, що регулюють архетипний баланс Хохландії.

Тепер варто розглянути більш буденні, але й водночас більш фундаментальні стихії, що їх об'єднують тут в розділі „Жрачка”. (Не плутати з поняттям кухні, тому що готувати і їсти можна й гівно а жерти — тільки рідне й близьке).

Зауважмо, що на відміну від бухла, що має в собі галюциногенну спрямованість, жрачка об'єднує в собі психотропні стихії.

Отже:

1. Звичайно — сало. Геніальний витвір хохлацької цивілізації. Блискучий приклад того як із зовнішнього середовища можна брати будь яке гівно, пропускати через живу свиню (яка виступає своєрідним біофільтром) і шляхом свині викидати через її ж задній прохід все зайве, а квінтесенцію накопичувати їй під шкіру. Та квінтесенція і є сало. Сама семантика цього продукту вимагає медитивного сприйняття.

Сало створює цілий пучок психічних станів:

- а) соціального задоволення — наївся і похую
- б) сонної підозрілості
- в) ілюзії ситості
- г) віри в майбутнє.

При індивідуальному вживанні — поїдання сала це боротьба за пріоритет, за центр уваги, за самоствердження (особливо з часником).

Колективне довгострокове вживання сала призводить до суспільної галюцинації, яка з'являється лише в суспільній свідомості народу, в кожній же окремій голові про неї і не підозрюється.

В залежності від наявності чи відсутності сала суспільна свідомість бачить то привид комунізму, то — капіталізму або навпаки. Ці привиди з'являються протягом лише останніх ста років, що свідчить про генетичну мутацію суспільної свідомості. Висувається ідея взяти сало під охорону ЮНЕСКО.

2. Ковбаса — винайдена як альтернатива всім фалічним символам, що перебувають нині в занепаді (включаючи й самі фалоси).

Здатність здобути ковбасу характеризує сексуальну винахідливість чоловіка, його спроможність і твердість. Жінки вхопивши цей фалічний символ в магазині відчувають задоволення, що ідентичне задоволення від такого ж справжнього фалосу. (І того і того однаково мало). Це наслідки совдепізації.

Коли хохли ходили в широких штанах — того й „того” було багато, але ковбаса була м'якше. Зараз все м'яке від підсвідомої невпевненості в завтра. Ця архетипна комбінація — „ковбаса-фалос” — зараз в стадії розриву, і тільки генетики можуть сказати чи

залишиться вона в хохлацькому хромосомному наборі.

Зафіксуємо для нападків стани що створює ковбаса:

- а) зуд, схожий на сексуальний
- б) гордість короткотривала
- в) чуття єдиної родини (советської)
- г) відчуття що все не вічне (напр. держава).

Пункти *в* та *г* успішно нейтралізуються салом, але це в свою чергу посилює націоналізм — характерну рису некорінних хохлацьких народностей.

Пункт *б* реалізується в мані носити прапори — червоні, жовто-блакитні, Динамо Київ, тощо. Відбувається медитація: заплющивши очі думати що тримаєш ковбасу.

Пункт *а* ніяк не реалізується взимку, і реалізується без усякої ковбаси влітку (де завгодно!). Автор присягається своїм власним досвідом. Слід тільки зауважити, що не варто того робити на стелі і на болоті.

3. Борщ.

О борщ! Ім'я тобі — життя! — сказав великий поет Павло Неврубель і не збрехав. Наймогутніша ідеологічна зброя. Примушує навіть кацапів говорити суржиком. Борщ це всеохоплююча любов. В борщі любов матері до дітей, пристрасть коханки до свого партнера, тиха і лагідна гордість хозяйки за свою сім'ю. Національне примирення між хохлацькими народами буде існувати доти, доки не зникне останній носій рецепту. Аналізувати цю феноменальну стихію без спеціального дозволу автокефальних, долікокефальних і брахіоцефальних конвесій вдається автору неетичним. Зауважимо тільки що борщ — то могутній асимілюючий фактор, що хохлізує навіть партейця-пінгвіна.

4. І нарешті — гречка.

Сіяли гречку найпокійніші верстви хохлацтва, а стрибали в неї найнепокірніші. І тих і тих об'єднувало:

- а) присутність ерекції
- б) відсутність державності.

Гречку можна їсти і це прочищує і полегшує.

Гречку можна підсипати в ліжко і це буде запаadlo. Можна іще багато чого. Але найкраще в гречку стрибати! Мільйони лицарів абсурду стрибають апаратом донизу і не бояться той апарат зламати. Хохли! Трах та й трах, та й ще раз трах! Нехай буде гречка!

(Далі буде)

* на хохланській мові означає їжу.

твір написано як словесний супровід до ритуального танцю Мандалая Баубо — вождя одного з африканських племен котре проживало на далекій півночі нашої рідної Африки словом від Москви до самих окраїн

мандалай баубо
бандалай баубо
чесний вождь свого племені
бо
як не той то струблять
чесні співплемінники бо
мандалай баубо
має смачні губи
раз вже десять у ночі
хтось вже в нього відрізав їх

обрізаніє губів
в ритуалі у вождів

бандалай маубо
прищик на губі
обрізають губи
а прищик не щеза

на губі носить прищів
привілей усіх вождів

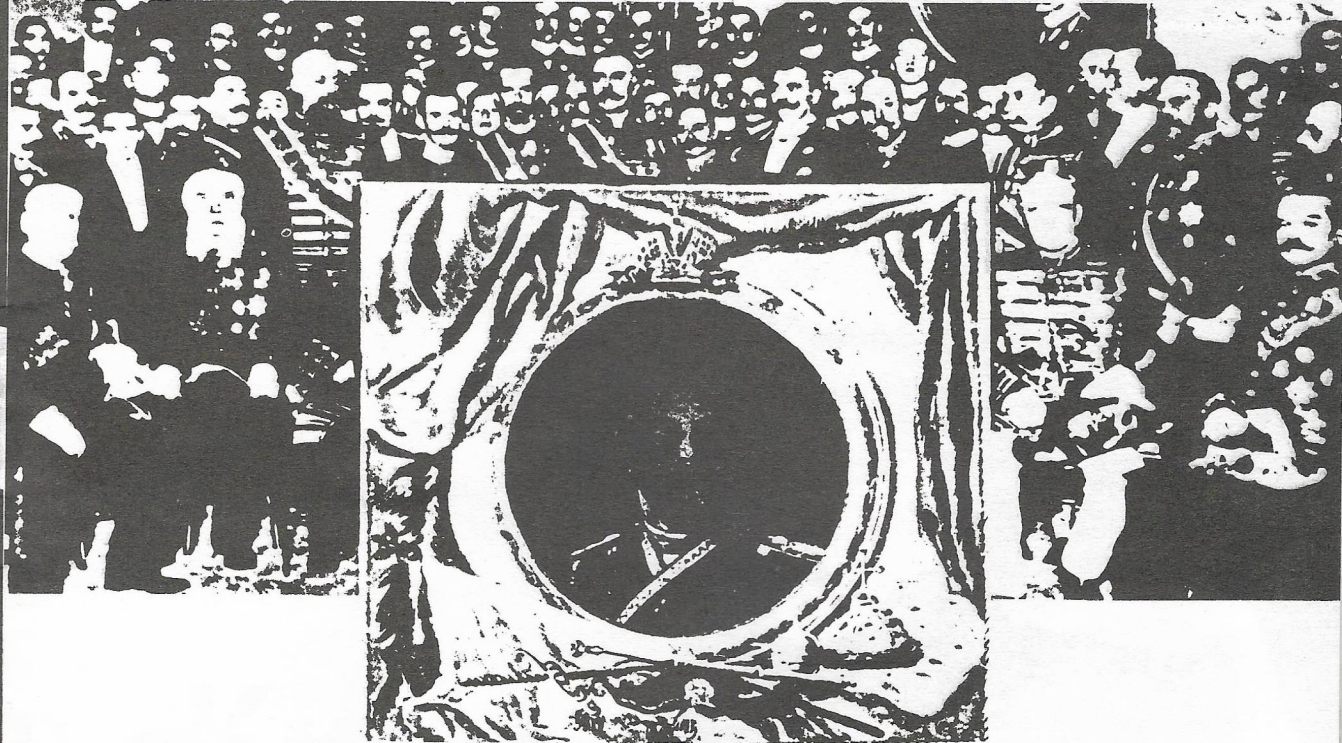
мандалай баубо
відкусив мені той х! бо
я повівся грубо
бандалай маубо
і не жаль мені хвоста
мо за те що в честь сойомбо
я не став по стійці струнко
відкусив мені той х! бо
мать повівся я хвостово
й не по-бандалайськи

треба быть трудолюбивим
й віддавати честь сойомбо
не поводитися грубо
віддавати честь маубо
що дівчата наші роблять

бандалай мандалай

ще й на пам'ятник йому
треба перерахувати
п'ять свіженьких черепів
що набігли як проценти
в банку племінному
на твоїм рахунку
бандалай маубо
пам'ятники любить
будувати собі пам'ятник
це обов'язок вождів

ЦИБУЛЬКО

юні бандалаївці
строєм йдуть повз пам'ятник
а на нім написано
мандалай баубо
і кладуть до бюста кості
що самі ще не догризли
щоб не був голодним
бандалай маубо

бо закони наші любі
служать племені й маубі
й чути радісний глагол
мауба шатія алкоголь

у союзі племінному
політграмоті всі учать
а також усіх готують
нас до вступу в шатію
у саміські його члени

так учив всіх нас
мандалай баубо
наш вождь і учитель
бандалай маубо
мандалай баубо
він учив нас чесно
він учив нас мудро
за умов многопартійності
треба з'їсти язика
політичного противника

бандалай маубо
шатія його
тримається за владу
як за фалос курва
бо народ зарвавсь
тра його тримати

засіда народ наш радо

на червоні крашанки
висідать орлят двуглавих

бо народ то добрий фалос
не вражає його сифіліс
й недостача алкоголю
слава нам і геморою
слава нашому герою
що злетів колись у космос
і не може повернутися

слава славі і ганьбі
і прищеві на губі
й бандалаю маубі

»РИТУАЛЬНИЙ ТАНОК БАНДАЛАЯ МАУБО«

ОЛЕКСА СЕМЕНЧЕНКО

А

АльТЕРНАТИВА

Щодо української літератури часів, які звикли називати „застійними” (тому приєднуюся), то на сьогоднішній день маємо приблизно таке її бачення літературознавцями:

1. існування соцреалізму (ставлення негативне).

2. „шістдесятники”, їх творчість як противага до пункту 1 (ставлення позитивне),

3. відсутність „урбаністичної” літератури.

4. політизованість літератури (або підтримка панівного ладу (п.1), або його заперечення (п.2)).

Третя сила, яка становила цікаве творче явище, представники якої, проте, не підпадають під пункти 1 і 2, залишається поза увагою. Ця третя сила була збоку від політичної боротьби, становила альтернативу тогочасній культурі, творилася у місті, і, звичайно, знаходилася в андерграунді, бо там у ті часи знаходився майже весь народ.

У цій статті я хотів би оглянути те, що робилося в альтернативі в період „застою”, а також показа-

ти, у що вона вилилась у наш час. При цьому поставлю собі такі обмеження:

1. місце дії — Київ

2. час дії — приблизно 1965-1985 рр.,

3. зачіпаючи альтернативу в різних видах творчості, все-таки найбільше зупинюся на літературній і літературоподібній альтернативі.

У різних місцях цієї статті кілька разів так чи інакше виникне улюблене нині мовне питання.

Бачення літературознавців і тих, хто поділяє їх думку, спирається на друковані тоді твори (офіційно, у самвидаві чи закордоном), або які з'явилися зараз (так звані „білі плями”). Таким чином, враховуються два табори літераторів — співців „комуни” або „застою” і борців проти комуни, до яких могли належати як представники самих її співців (у певні періоди), так і люди, які за свої переконання пройшли всі муки пекла. Авторитет останніх величезний, повага

В КИЄВІ

до них всезагальна і заслужена. Проте їх страждання, біль за Україну і народ, часто брали у полон їхні твори, а це позбавляло їх привабливості як для читачів із інших країн (особливо, позакомуністичних), так і з незаангажованих політично прошарків: міських пияків, наркоманів, хуліганів, збоченців та інших виродків того часу із високою освітою, які десь, колись, якось вхопили краєчок айсберга світової культури (щось прочитали в книжці, почули на коротких хвилях чи хтось в університеті розповідав), а також втратили клепку з голови, чому й стали потенційними споживачами відповідного типу літератури.

У інтерв'ю для газети „Tygodnik Literacki” (№ 22 за 9-16 червня 1991 року) Віктор Неборак навів фільм Фелліні „Амаркорд” як приклад можливості нормального життя з усіма проявами людських переживань, де сміх — не на останньому місці, навіть за умов фашистського режиму Муссоліні. Політика відходить на другий план.

Саме нормальним життям, у якому сміх набагато переважав би сльози, а останні з'являлися б лише у виключних ситуаціях, хотіла жити, незважаючи на абсурдність навколишнього світу, молодь років „застою”. Її частина спромоглася створити власний світ, який з одного боку менш відповідав її уваленням про „нормальне” життя, а з другого становив захист від навколишнього ідіотизму. Цей світ — альтернативна творчість.

Проте, така творчість була б неможливою, якби навіть за існуючої в Україні системи не знайшлося кількох „схронів”, у яких вона могла б зароджуватися і джерел, якими вона могла б підживлюватися, і на які не наклала своєї волохатої руки панівна ідеологія. Тут треба зазначити, що за умов тоталітаризму найкращим полем для альтернативи була література, для творення якої потрібні лише ручка і папір (може, ще гітара або горілка).

Основними „сховищами”, де творилася альтернатива в Києві,

були художницькі майстерні, дешеві кав'ярні в центрі міста і навколо університету, університетські дискотеки, нарешті, приватні помешкання.

Місце творення кшталтувало відповідний вид літературної альтернативи:

1. приватні помешкання — музичну гіпсівіську альтернативу
2. кав'ярні — „алькогольну” альтернативу
3. університетські дискотеки — „дискотекову” альтернативу
4. майстерні — художньо-літературну альтернативу.

Музично-гіпсівіська альтернатива

*„Кинь мені вухо,—
і я заспіваю
не гірш, ніж Еміль Горовець”.*

(Сашко Прима, „Little Help From My Friend”)

Почнемо з музичної альтернативи гіпсі. Вибух рокової культури на Заході співпав у часі з приходом в Україну прогресу у вигляді при-

мітивних радіоприймачів і магнітофонів, польських, ендеєрівських електрогітар і платівок. Знову відчинилося вікно в Європу, яке, за Богданом Жолдаком, хоч і було прорубане колись для росіян Петром I, проте, пізніше звулилося до розмірів квартирки, а соціалістичні наступники імператора спромоглися навіть її забити дошками й поставити ґрати. Рокова музика несла творчу свободу, тексти приголомшували не уявними досі можливостями. Всі, хто міг, побачили, що можна писати вірші мовою не „поетичною”, а „нормальною”. Писати, наприклад, про кохання, не уникаючи жодних тем і настроїв, які супроводжують сексуальні стосунки. Писати про проблеми, проте без розпачу, мовою, де все називається своїми іменами. Пісні найкращих груп вивчали напам'ять. Були люди (наприклад, Володимир Діброва), які знали всі твори Beatles, як ноту, так і текстуально. Для багатьох людей роками найбільшим захопленням було слухання, здається, щосереді двадцятки гітів світової служби BBC. Це не дивно. Така музика була одним із небагатьох каналів волі. Отже ідея Шевченка про Перебендю, який співав за могилою, щоб його ніхто не чув, одержала завдяки КІБ такий творчий розвиток.

Усе назване уможливило виникнення кількох рок-груп у Києві, які співали англійською гіти відомих західних груп, проте, іноді клали українські тексти на музику тих-таки гітів. Однією з таких груп було **ДРУГЕ ДИХАННЯ**, складене з кількох київських гіт.

Власне від цієї групи походять твори, які започаткували т.зв. „хамські пісні” або „опохаблення”.

Опохабленням вважався іронічний текст до популярної пісні західної групи. Відомими текстовиками тих пісень були Максим Добровольський, Василь Гармидер, Єгор Ярошевський, Сашко Прима. Свої ж наблизені до оригіналу за хамські вірші вони писали на музику Beatles, Deep Purple, Animals, український ґрунт Procol Harum...

Ці тексти зберігали вільний дух року. Ось, наприклад, уривок тексту пана Добровольського на музику Procol Harum:

*Уже ніколи не напиється,
в когось на сватбї не бловать,
з міліціантами не биться,
дївок усяких не ловать**

R: *Бо завтра вирушаю
вечернім рельсом в „мир иной”,
щоби за всю оцюю жизню
вернутись нарештє до мой.*

*ловать (сленг) — кохати, від англ. love

Значна кількість таких творів писалася т.зв. „суржиком”, але на цьому я зупинюся пізніше. Інтерес до Procol Harum виник в Україні приблизно в середині 70-х років, після їх гастролей у Польщі, після чого в Києві з'явилася платівка польського виробництва (це — щодо джерел надходження інформації).

Величезною подією в житті цього середовища була випадкова поява на екранах кінотеатрів фільму „Come Together”, „Yellow Submarine” і „Carry That Weight”. Причому ці речі настільки популярні, що зараз вже важко встановити їх авторство. У цих текстах вперше з'являється явище, про яке докладніше піде нижче, — т.зв. звуконаслідування. Викликане воно було тим, що люди, які не знали іноземних мов (у даному випадку англійської), намагалися, щоб на слух українські слова були схожі на англійські з оригіналу. Прикладом може бути приспів „Carry That Weight” — „Гей, додому гирі тягни!” (тут він, до того ж, є близький до оригіналу за значенням) або назва пісні „Yesterday” („Їсти дай”). Іншим такий приклад — приспів з „Yellow Submarine”:

*Якщо у тебе бутерброд
Не впає на пол,— попає у рот,—
Ти — ловкий мен.
Якщо себе застрахував,—
Назавтра ногу поламав,—
Ти — ловкий мен.
Тільки нікому про це не хвались,
Люди позаздрять,— самі захотять:
Будуть усі собі ноги ламать,
Та хвигу з того мать.
Якщо колись на літак запізнився,
А він у Стамбулі чомусь призем-
ливсь,—
Вміщи в житті угадати момент,—
Ти — ловкий мен.*

*що лежав просто неба тай мовчав,
й не мовив ні хвиґа.*

*Я щось було хотів його спитати,
та тільки він нараз
до мене повернувся, щось сказав
і трохи поблював.*

*Та врешті добрі люди в штатськїм
узяли його за таз
та пов'язали* бїдолаху
та запхали в ГАЗ,—
відвезли нараз.*

*Я встиг лиш вгледїти
у кожнім їх обличчї
отого чувака.*

*Щось в серці калатнулось,—
я здригнувся,
по-бистрому проснувся.*

*пов'язати (сленг) Э — заарештувати

Величезну кількість текстів написано на музику Beatles. Справжнім шедевром були слова до „Girl”, „Come Together”, „Yellow Submarine” і „Carry That Weight”. Причому ці речі настільки популярні, що зараз вже важко встановити їх авторство. У цих текстах вперше з'являється явище, про яке докладніше піде нижче, — т.зв. звуконаслідування. Викликане воно було тим, що люди, які не знали іноземних мов (у даному випадку англійської), намагалися, щоб на слух українські слова були схожі на англійські з оригіналу. Прикладом може бути приспів „Carry That Weight” — „Гей, додому гирі тягни!” (тут він, до того ж, є близький до оригіналу за значенням) або назва пісні „Yesterday” („Їсти дай”). Іншим такий приклад — приспів з „Yellow Submarine”:

*Батько робить, а я — ні:
на чорта воно мені?
З батьком п'ємо ми вино,—
мати плаче вже давно.*

R: *Ми з Миколою їли „Помарин”*

(сполучення останніх двох слів звучить подібно до „Yellow Submarine”).

Проте, написання слів на вже готову музику ставило обмеження, тому хлопці писали й власну музику до своїх текстів, а потім виконували це під гітару, творячи явище бардівської культури, або т.зв. „бардака”. Всеукраїнської, ба, навіть всеімперської популярності набули такі шедеври як:

*Я снів,
що стрів у Василькові
якогось чувака,*

Огурець, огурець!

Ти — начало і кінець.

(Максим Добровольський)

або:

Я в міліції служу,
гав-гав!

(Сашко Прима)

Пан Прима писав музику, середньо між колядками і ресторано-бульварною, на це накладав тексти, написані від імені простого сільського хлопця. У наш час щось подібне набуло великої популярності у виконанні ВВ.

Така творчість була настільки популярною, що тексти, передаючись із вуст в уста, часто змінювалися, а імена авторів перекучувалися. Наприклад, саме лише ім'я Максима Добровольського мені вдалося почути в Києві у таких версіях: Макс, Максимов, Макасин. Панові Примі пощастило із прізвищем, — його люди запам'ятовували з першого разу.

Іноді відкладалася вбік гітара, тоді писалися вірші:

Тільки ти не ламай ручоньки
і траву перестань жувати,
ще й битися головою об стінку, —
я не буду твоїм оп'ят!

Я не буду твоїм вірним другом,
ти мене не проси об цьому. —

Якби, навіть, об цьому попросила, —
я на дверки вказав би пальцьом.

Я на дверки вказав би, ше й, може,
почав бульки вдогонку крутити,
бо твоєї нахальної, хамської

поведінки

до сих пор не могу простити.

...

А образ твоїй, —

його я не забуду:

два зелених п'ятна під очима твоїми
— то мечта,

твоїй прохвиль невеличкий,

гречесько-орлиний,

бородавок десь сімнадцять коло рта.

(Сашко Прима)

Популярні були вірші Єгора Єрошевського (або Єгора Бельведерського). Києвом досі мандрують такі рядки з його поеми:

Покохались молодята:
цілувались, тощо...

Єгор Ярошевський уславився тим, що ще в шкільні роки написав на день народження комсомолки-героїні Зої Космодем'янської тако-

го ризикованого вірша до піонер-або слова до „Черемшини”:

Враці зимою
стратили Зою —
комсомолку Космодем'янську,
підпільницю партизанську.

І в дощ, і в сніг,
і в різну негоду
у німця в тилу робила погоду.

Проте, ніхто з учителів не наважився навіть подумки звинуватити піонера Ярошевського в провокації.

У цьому вірші виразно „запахло політикою”. Так політика, як і будь-який бік людського життя, рджених і дозволених для привсечас від часу з'являлася в альтернативі. Проте, політичної заангажованості тут не було: все робилося зі смаком, іронією, дистанцією.

Проілюструємо це двома прикладами. Ось ще одне місце з „Jesus Christ...”:

А ось під їжджас жовто-блакитне
автд, автд, сідайте в автд
жовто-блакитне, націоналістичне,
авто, авто, сідайте в авто.

Що це за дивна людина
у сірім кашкеті, у сірім пальті?

Це — мент, це — мент, тікайте,
це — мент...

Знову кулемети чути в лісі...
З автомата я луплю по стрісі.
А вівчар жене отару гасм.
Гримнув вибух, — і його немає.

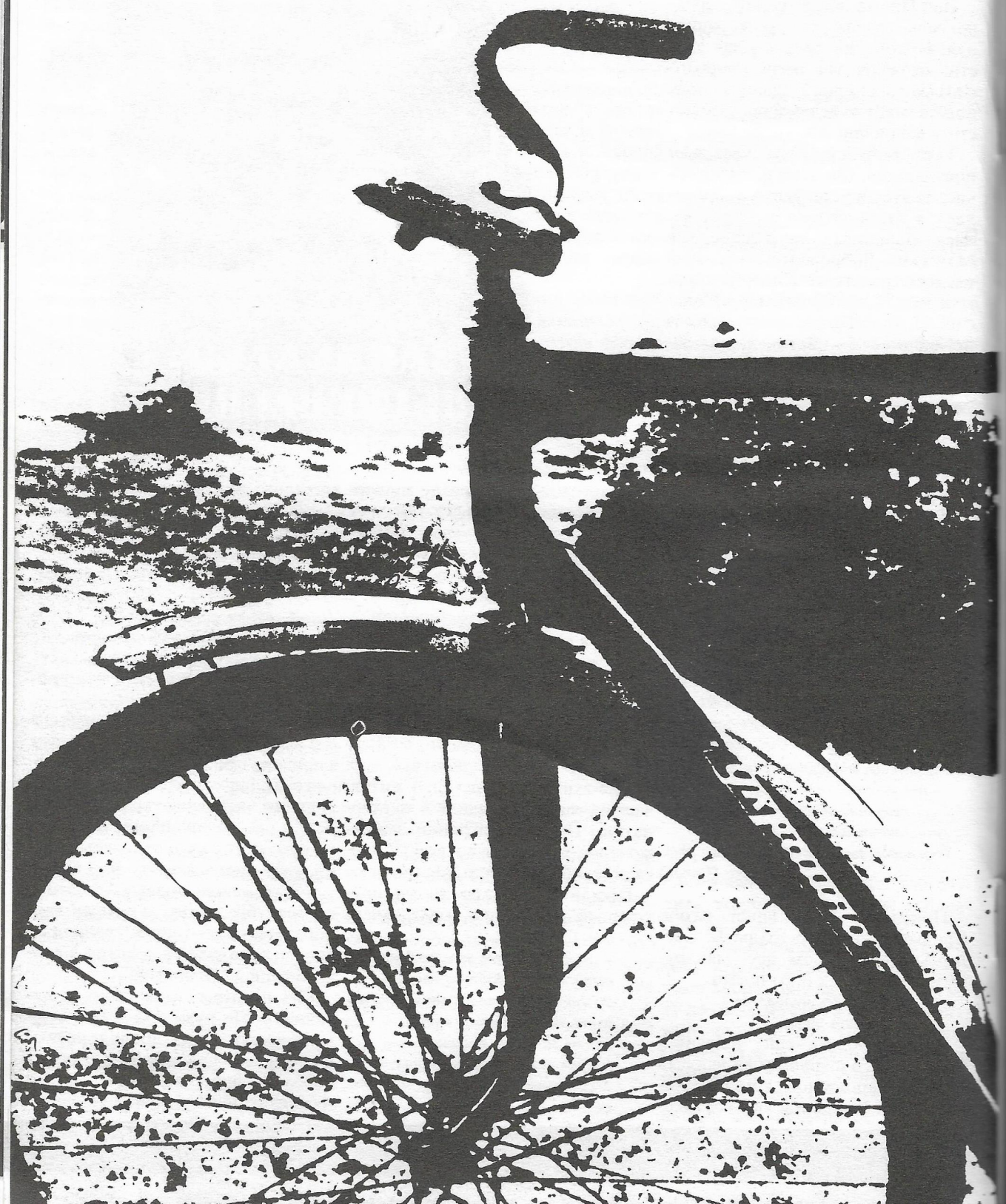
...

А отії хлопці коло броду
комсомольців кидають у воду.

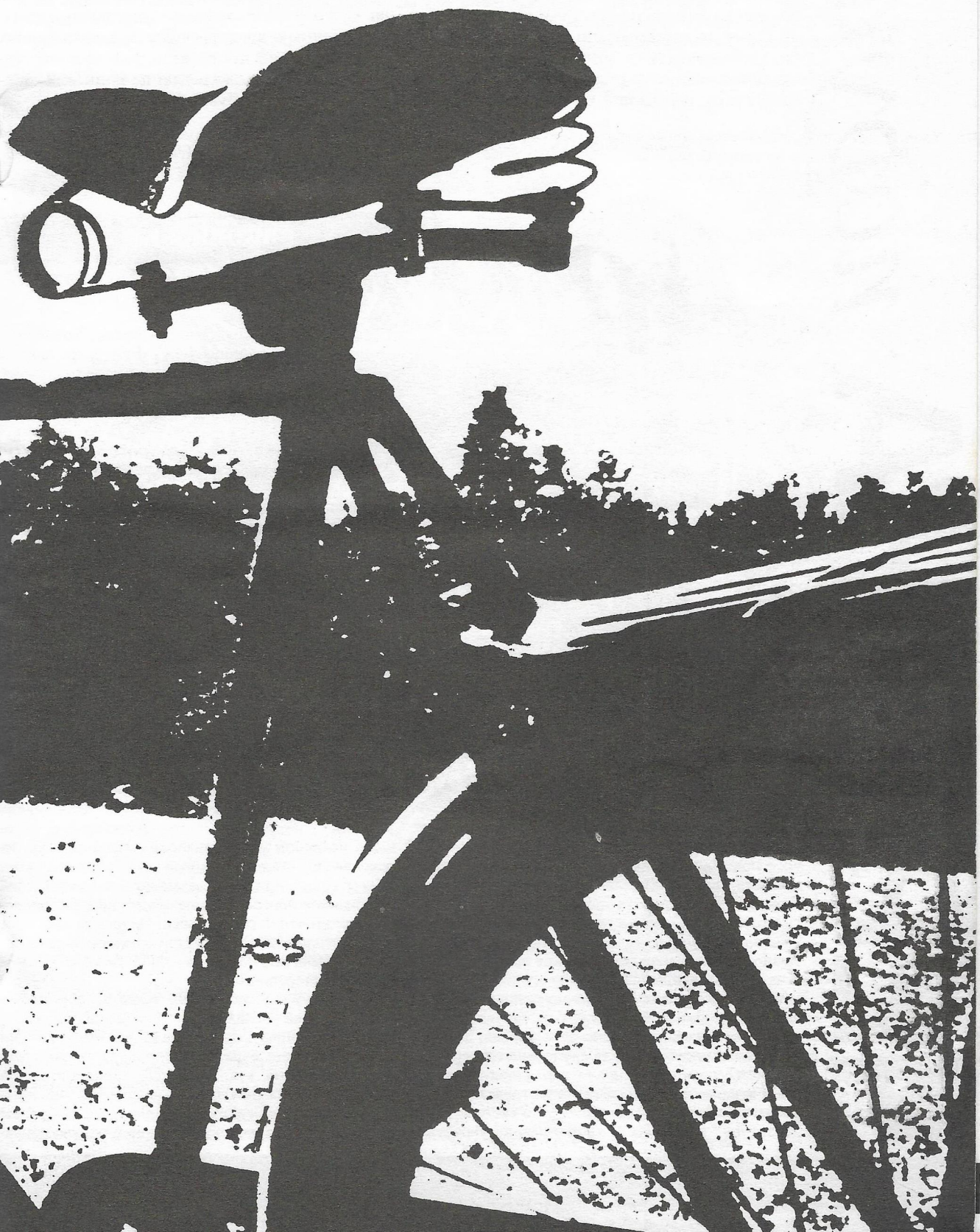
А вони пісні свої співають
та з-під води бульбашки пускають.

УКРАЇНА Д

Я УКРАЇНЦІВ

го ладу. Така робота давала можливість використовувати мозок лише для себе та свого товариства. Ці люди могли також учитися або не вчитися в університеті чи інститутах, — це не мало значення.

Творення альтернативи не було у них свідомим заняттям, вони просто робили те, що могло найкраще вберегти від нудьги, коли стало зрозумілим, що для самозбереження треба шукати в житті якогось вакууму, знаходити або створювати свій світ. Але це не значить, що хлопці не відчували, що ста-

новлять альтернативу. Вони бачили, які скандали вчинялися університетськими викладачами, коли зі своїми віршами вдавалося вийти на сцену фестивалів „Плюти” чи „Козинка”, які щоліта відбувалися в таборі відпочинку Київського університету. Одночасно вони знали про популярність власних творів, які часто у спотвореному, переінакшеному, доповненому вигляді чули від незнайомих людей із інших міст, які не могли повірити, що існують живі люди, які це написали. Зна- чить, дехто потребував їх творчості.

(з приводу кобилячого розміру — решта „альтернатив” в наступній »В«)

Всеукраїнський
фестиваль
сучасної пісні
та популярної
музики

Присвятити цінне відрижкове місце місцевій, третьорядній, історично актуальній імпрезі, ще й культурній, а ще національній — дурне воно й дратівливе навіть редакторам »В«.

Річ у тім, що існує евентуальна небезпека одомашнення на амінь отого згаданого в літочисленні українських самостійницьких здвигів, а відтак — продовження мартирології ні в чому не провинного люду, який (не зрозумівши перспективи) ні сіло ні впало висловився за Ненькою, тобто, іпо факто, відкрив поле парадові організаційних талантів та різномасних художніх смаків; адже канула у небуття різницька система, що, знай, лише про те й промишляла як би його заляпати, обмерзити й утруднити неприборкану жагу (культурну) молодців-організаторів... (уфф! — ред.)

Влаштувавши з першого фестивалю політично-патріотичну фету, організатори вирішили втриматися при мастурбаційному ефекті, обогативши його приємними духовному сприйманню нововведеннями, які проявлялися частішим уживанням термінів „авангард” та „андерграунд” в слизуватих програмках, а ще в пресових аносах. За одно з найважливіших бойових завдань обрано відділити здорових українських молодців від расово нечистих „афройдуших” впливів у сучасній роковій музиці шляхом умілого пропонування ідейно правильного й вільного від чужих нашарувань взірця музики совершенно українського кореня. Захоплене власною елоквенцією та ерудованістю керівництво гордо про це сповіщало з сторінок газет. Декларована поступовість, сперта на гаслах родом із пребагатих канонів національно- та соціалістичної „культури” мали ввести творчі пагінці українства

РОКОВИСЬКО

у стан бойової готовності, а названа готовність мала ввести керівництво у стан миротворної млості від інспірованих творчих починів.

А взагалі програмна декларація була не до кінця дурна, адже:

а) повиягала поконспіровану на провінції творчість андерграундного характеру, завдячуючи чому запропоновано глядачам дуже цікаві групи (а вони, нота bene, здоровенно плювали собі в бороду, коли второпали цей під-хід),

б) надійно залякала „космополітичні” групи, що їх зловредна та необгрунтована творчість могла б негативно впливати на розвиток молодих українських душ, і правильно, бо ж... хоч:

в) приголубила більшість безталанття, яке за допомогою кількох ходових тем (яке ж множество — ненька-воля-ненька!) отримало від керівництва грамоту на легальне розділення з бідною і непрвинною публікою свого творчого страждання.

У результаті отримано чи не найбільшу у все-світньому масштабі пропускність боговітчизної тематики, а виконавці прямо випромінювали з себе надмір національної (над)свідомості.

Організатори запропонували форму „Великої Пардубицької”, значить, подекуди спортивних змагань, з розумінням чого недорозвинуті виконавці подеколи мали труднощі. Отже, сценою перекочувало стадо зі своїми мікропрограмами, шматуючи собі нерви у намаганні додумати, який твір завоює прогресивно оформлений і національно зорієнтований смак комісії. Недремне око, а ще (чулися голоси в кулоарах) вухо жюрі мало вилити з-поміж стада творців гідних оміжнароднення (чит: одіаспорення).

На відміну від виконавців, жюрі не дало плями й до кінця витримало у своїй оригінальності: не присудило 1 призу, бо, можна додуматися, ні один з-поміж надриваючих себе ансамблів не зміг вгледити чутливому вухові комісії, запропонувавши вмиле поєднання значущого новаторства з національно правильним змістом (про форму й зась!), а ще ні одному не вдалося переконливо й рішуче порва-

ти з надодливими „африканськими” елементами, заради зрозуміло, природних. З решти рішення комісії можна зробити висновок, що вона огірчена вирішила запротестувати проти прилюдного легковаження її найскритнішими мріями, та найоригінальнішими визнала (назви капел милосердя підказує промовчати):

- 1) копію з певної відомої у 80-х англійської групи;
- 2) дві капели металеві (їх оригінальність впливала з того, що грають метал).

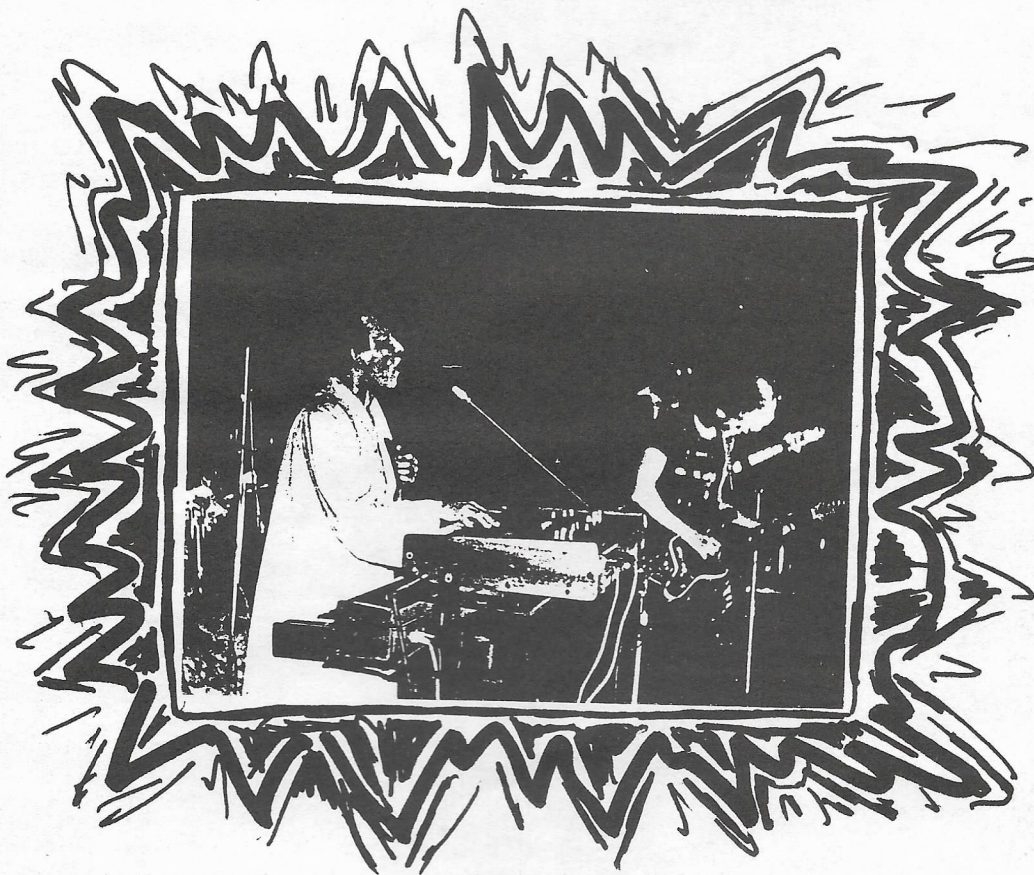
Вирізнення з-поміж стада четвертої капели, яку — від біди — можна було вирізнити (ПЛАЧ ЄРЕМІЇ), породжує спекуляції, що комісія навпапад вибирала лавреата або щодо змовницького смородку, невіддільного від всієї імпрези.

Чому комісія не пішла на оригінальніший спосіб, напр. жеребкування всіх переможців, або напр. вирізнення найкращих кнотів — це вже довіку буде солодка тайна солодкої комісії.

Шкода час гаяти на докладніший аналіз. Слово про організацію: возвеличена по саме годі совдепія.

Слід відзначити внесок рідного нацменства: один з закерзонських любителів рідкультури, зазнав був такої духовної насолоди, що аж насцев на пам'ятник обоженуваному в тій частині світу ідолу. Сама акція — хоч і мала всі ознаки необмеженої творчої експресії — була потім уписана в міліцейські реєстри та місцеву пресу, а заради більшої кумедності — авторство незвичайного творчого акту приписано режисеру (збіг прізвиць) гданського театру КОНТАКТ, що тим самим здобув собі опінію скандального.

За рахунок всього вищесказаного не дивує, що огірчені естети з Москви день після фестивалю зорганізували пучч. Виявились однак подібними орг-партачами.

Милосердіє підказує назвати групи, яких участь незаслужено піднесла рівень імпрези, а які були майже або повністю не відмічені фахманами з журю:

СІРІ ШИЙКИ — Permanent vacation (позичено з Jarmuche'a) з провінції — спонтаном, енергією і безпретензністю могли обділити половину виступаючих капел, журри з сім'ями та зблязовану редакцію «В», ритм і транс, простота (хто сказав що рок-н-ролл є складна музика). Найцікавіше **явище** Червоної Поручі!

ВІЙ — БувшогоБасистаБанітиБайди — язичництво und віолончель!!! (междупрочем)

999 — зі Львова і не бореться; трохи інфантілізму і суперпрофесіоналізму (обробки), трохи театру і геппенінгу,

мінімум слів максимум музики — пропозиція не для дурних!

ЖАБА В ДИРИЖАБЛІ — трохи те саме, більш кабаретно і більше рок-н-роловоовово-во.

Решту можна спокійно дарувати.

З тузів натомість приємну несподіванку вчинили БРАТИ ГАДЮКІНИ які — всупереч фамі — не ріжуть третій рік тієї самої програми, але мають нову ще й збагачену набором духової секції (!), що надзвичайно оприроднило соунд капелі, спаршивлений досі ріжущим вуха клавшиним ерзацом. Їхній трохи імпровізований концерт в ресторанній залі був одною з найбільших подій цього фестивалю. Амінь.

Ісенек

*Сочипижники всіх країн
гуртуйтеся та кохайтеся!*

Сумно, але факт: Сочипижності сьогодні загрожує зникнення. За роки застою та PERESTROYKA она опинилася в ролі попелюшки. Її і так мізерний відсоток, на жаль, продовжує невпинно зменшуватися. Чимало вже відцуралися рідної Сочипижності. Якщо становище докорінно не змінити, то незабаром вона стане музейним експонатом.

Мусимо визнати: сьогоднішня Сочипижність не відповідає вимогам і запитам хвилястих папуг. Безпроблемна, самоізолювана від гострих і насущних питань сучасності, вона не спромоглася освоїти багатьох нових сфер і явищ життя. То чи ж не настала пора схаменутися і нарешті усвідомити, що настав час через культуру та освіту надати вагому допомогу, розраховану на пом'якшення зачерствілого, знервованого за останні роки морального клімату серед хвилястих папуг. Перед сьогоднішньою Сочипижністю постає завдання історичної ваги: організувати діяльність спрямовану на надання практичної допомоги всім верствам соціально знедоленої категорії папуг. Всім папугам — та особливо хвилястим, котрі живуть за межею бідності, котрі вийшли на волю після ув'язнення, хворих на алкоголізм та наркоманію, сіфіліс та СНІД, кого образили, принизили, обдурили, хто потерпів внаслідок гострої соціально-економічної блокади, — свободу мови та пересування. Гасло „Кожній тварині — свою Батьківщину” — в життя! Всім папугам — вільний виїзд до Австралії!

Щоправда декому здається, що здійснити це неможливо, а то й непотрібно. Ми переконані, що можна та потрібно. Зуміли ж птеродактелі повмирати. Багато що тут залежить не тільки від таланту, а й від того, яке завдання перед собою поставити.

Як це не дивно на перший погляд, але нині в умовах панування переворотів уже саме звертання до багатовікового досвіду Сочипижності без сумніву привнесе в наше життя нові ідеї та продукти харчування, надасть їй оригінальності й неповторності, багатства й різноманітності. У зв'язку з тим, що мета Сочипижності була досягнута лише частково, її естетична концепція залишається актуальною і сьогодні.

Всі на будову ком(уні)зму!* давайте шклотару!

Слава грошам! Ура! Сочипижник — толпо миру!

Хай живе вільна Австралія!

Не дамо вмерти хвилястим папугам!

Кожній тварині — свою Батьківщину!

Дай 3 карбованці! Ура!

Хочу пива!

Карл Ілліч Попандупало
1999р

ПС. Внаслідок недавнього державного перевороту група 999 змінила свій стиль: від класичної невизначеної сочипижності вона прийшла до стилю концепційної класичної невизначеної сочипижності.

*тут гра слів: від слова *комунізм* походить слово *омізм*, яке має спільний корень з *коміком*. Повністю воно читається *комхуйнізм*.

МАНИФЕСТ

999

ІНТЕРВ'Ю

999

Що за назва?

Три дев'ятки, то дуже трагічна історія. Був такий пес, що називався „Три дев'ятки“. Справа в тому, що його група дуже любила. Він попав у армію і загинув на курильському кордоні від ворожої кулі. А згодка про нього залишилась. Навіть газета така є „Красное знамя“ — там був портрет того пса, який загинув трагічно, від кулі.

Як це можливо, що ви, зі Львова, не боретесь, не кохаете в кожному тексті Україну etc.

У нас так склалося, що такої проблеми зараз нема. Той час коли була боротьба пройшов. І музика не повинна торкатися політики, повинна бути музикою. Політикою хай займаються політики — музики хай займаються музикою. Воно вже набридло слухати груп, що співають про боротьбу. Зараз все стало на свої місця. Зараз музики більше займаються музикою хоч і є групи, які продовжують політичну традицію. Наша група вийшла з підпілля. Новий склад оформився у 1989 р.

Нам було важко визначити стиль — ми збиралися, склад мінявся, музика удосконалювалась — то що є зараз, це вже третій склад. Працювали ми півтора року над програмою, домовились: зробимо її і виступимо на якомусь фестивалі, і не будемо ніде інде виступати, бо знов почнеться паніка, треба буде речі дороблювати, то вже буде несерйозно. Гонка в музиці некорисно виходить.

Ось та формула фестивалю, місця давати... — то ж не змагання спортивні, то ж музика. Як рівняти ТАБУЛА РАСА і СІРІ ШИЙКИ? Це різні жанри, різні стили, як можна?

А чого Ви сподівалися від фестивалю?

Показати музику, вона у нас ще не гралася. То музика яку треба два-три рази послухати, деякі речі навіть більше. Трохи теж весело, такий рок-шоу...

Чи театралізованість Вашої поведінки на сцені, допомагає сприймати музику, чи радше відвертає увагу?

Це експеримент. Хочемо працювати на контрастах. Музика складна, можуть не сприйняти, але як будуть дивитися на шоу, то підсвідомо будуть слухати музику. Навіть з залу може акція проходити. Щоб та вся атмосфера в залі була єдина — музика, акція в залі і слухачі, які можуть бути активними учасниками. Будемо пробувати в нових формах.

Відносно комерції...

Музика взагалі не повинна бути комерційною. Музика

— для музики, не для грошей. Свою роботу звичайно, треба продавати — музиканти повинні їсти і на чомусь грати...

А де межі чесності?

Робити свою музику і якщо хтось вносить свої коректи — не піддаватися на цю провокацію. Якщо воно робиться на порост грошей — це вже не музика, починається кон'юнктура. То вже є замовлення.

Чи не вважаєте, що на Червону Руту багато груп приїжджає тільки задля перспективи збірних поїздок на Захід?

Так воно і є. Але СІРІ ШИЙКИ чи ЖАБА В ДИРИЖАБЛІ, для яких це є стиль життя, хочуть просто показатись. Але решта, так — засвітитись і поїхати. Ми багато натерпілися за цю програму, і погано було б продатися. Нам це в кайф. Можна продатися такми, якими ми є.

Небагато у Вас тексту...

Є мінімум. Ми орієнтуємось на музику. Одне слово — цілий текст, і більше не треба. Які ж під цю музику тексти давати? Воно відводить від музики. У кожного свої асоціації під музику. Якщо давати текст, вже хтось під цей текст думає. По-суті людина любої національності може зловити цю музику. Можна вільно перекладати — воно не впливає на музику...

Найдурніше питання — в якому стилі працюєте?

Постійно нам задають це питання... Наш стиль, це Класична Невизначена Сочипижність...

(серпень '91, Запоріжжя)

Найдовший з зачитих в програмі текстів, геніально вилонений зі згущеної хвилі музики самим Головним Редактором, з насолодою друкуємо:

Я твоя фабрика — я твій верстат
Я твоя фабрика — а я твій верстат
Я твоя фабрика — а я твій верстат...

(імд.)

ACHTUNG !!!

День 2 червня 1991 року невитравним громовим знаком пронесеться у майбутні покоління нашого многотраядального греко-католицького народу, як день славного походу його збройного кулака — непереможної армії Грекокатолицької Церкви; як день нищівної звияги справедливого меча у хриstopоклонному змагу проти сил темних, дуже темних і ще більш темних!!!

Ласощі, фестини на свіжому повітрі, фейерверки, каруселі й гоїдалки, латавці і балони — усе це радісно приголомшиве різноманіття 1 червня — заслуженого празника після цілорічної душпастирської виснаги — НЕ ПОРУШИЛО підвищеної боеготовності й жертвовності нашої непереможної армії! Вона наче залізний щит стала як один на клич своїх діточок (двоє чорняві обое)!

Завдяки блискучій стратегії і далекоглядній тактичній умілості головнокомандуючого загонами своїх овечок і баранів пастуха кир-фельдфебля Івана спільним зусиллям, при безмежній особистій відданості Їх Преосвященства видударено й пошито в дурні переважні сили перемиського мракобісся, здобуваючи стратегічну твердиню святого номен-омен теж Івана!

Щойно тоді запльовані, знавіснілі, кляті наші вороги добачили розширеними від захвату й страху очами тонкість гри Їх Преофельд-

фегельства. Стала ясною і очевидною тактична стриманість супроти закону про відносини між державою, а римо-католицькою Церквою (його темний і немитий відсоток народу сприйняв як поразку — ось дурнота!), що було наперед запланованим відступом на заздалегідь передбачені позиції!

По суті саме цей день — День Славного Маневру — почав відлік пропам'ятних дат, до якої долучив день чергового наперед запланованого Їх Пастухівством успіху, який тільки темним і немитим відсотком народу (о, є ще поміж нас дурні!) може здатися поразкою: День Прийняття під Пресвятий Покров славного сина союзного народу Глемпа всієї непереможної грекокатолицької армії!!!

Є всякі логічні підстави гадати, що це тільки початок цілої низки наперед запланованих перемог!

Закликаємо всіх кому небаїду жа доля переможного походу!

**Викарбуймо оці дати у граніті пам'яті!
Відлиймо металургією слова! Обгорнім сателітами любові і космодромами надії!**

Хай гордяться наші діти!

Хай напруджуються внуки!

Слава Великій Соборній Всеселенській Непереможній Армії!!!

Хай живе Грекокатолицький бліцкриг!!!

Тепер — НА РИМ!!!

Іване, веди...

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

mгp ЗвДЗІХУ

...Минають дні, минають ночі, а все ж бумерангом повертаються у споминах дні перших о-курче-як-вільних-! виборів до лядського парламенту, з їх тихими, але ж як вимовними героями — нацменськими кандидатами...

Громадська думка нацменства однозначно інтерпретувала результат: успіх!!! (вперше адже від вишаходу візії нацменська пика й солов'їна мова прикрасили польське ТБ).

З поглядом цим здається не згоджуватись мгр. Здзіху, який готувить електорат до наступних виборів, бо хоч би не знати як сильно нацменські кандидатики билась п'ясточками в груди, що „вже ніколи!”, то не видержать, хай трапиться нагода ошасливити когось...

Натхненому нашому народикові, — („УПА до бою!” »В«-5 і „Голос що замріяно блукає на щодень народу” »В«-6-7). Унаслідок — по- з головою в небесах і створений без- селяські дітки пролетіли повз носи- умовно для справ вищих, морочення ка нашим дебелим кандидатакам, надутої голівки так приземними ду- а на осолоду їх сім'ям залишились перелями як політика є нетакт, виступи в ТiВі.

Українців вицицькано не вперше, отже це природне положення не по- винно надірвати психічну рівновагу національну. Цицькання, сказати мо- глибоко духовних переживань жна, є навіть необхідний елемент світліших нацменських індивідів. української долі, трагічної і мучени- цької. Згідно однак до теорії роз- двоєння нацменської душі, десь у глибині нацменського серця не- сміливо плекається несмілива мрія про несміливий (нехай й чверть-) успіх...

Лише усвідомлення і осмислення факту, що політику треба сприймати прямо до її дійсних сюрреалістських проявів, могло стати запорукою сяк-такого успіху в виборах у нашо- му — нацменському варіанті. (При- гадаймо — йшлося про те, щоб випх- нути на діету хоч би одного клієнта).

Озброєні інтелектом нацменські еліти не доцінили значення цього фа- кту, попри те, що елітарна бруківка 1/4-інтелігенції давно вже вказувала на це — що там вказувала: ревіла! Тому варто таки поміркувати над перспективою всадження укра- їнських задів в бельведерські крісла. Навіть нацменятко знає, що єдина ординація, яка без болю й терзань влаштувала б нацменство є така, за якою про розподіл крісел рішає не

більшість, але наприклад меншість відданих голосів, себто: найбільше парламентських крісел хапає ця організація, на яку віддано найменше голосів. Це є певна запорука успіху й можна вже виступати за рахунок оновлення ординації, проте наші еліти здорово мусили б наробитись, щоб намовити на неголосування всю 28-тисячну нацменську голоту, беручи до уваги притаманну ненажерливість та дуже середній інтелектуальний рівень (тзв. некуматість) більшості нацменства. Однак за відсутності в безпосередній близькості корита нацменського рила, імовірність перепхнути зручну ординацію не є велика.

Яка ж альтернатива? (*Екінаж бро-непоїзда* »В« *всегда татов нацменським примхам спішить з єдинонадійним рецептом!*)

А-во. З огляду на те, що ніякі явища на небі і землі не вістять скорого припинення сюрреалістичного цирку й повернення польської політики до її фізичних меж, треба надіятись на недалеке розігнання цього парламенту, бо ж нікому ця зграя не до вподоби, а жага оргієток, що прокреують тзв. демократичний лад надалі лиш напівзаспокоєна. Нова ординація буде хренова, електорат робитиме я, переможуть отже комухи при сподіваній 25% фреквенції. Нацменство повинно гордо оляти цю імпрезу й причаїтись, спокійно контролюючи цькування, опльовування й роздряпування місць близько корита.

Навряд одначе, чи такий сейм сподобається кому-небудь, отже можна сподіватись, що скоріше чи пізніше знов розгонять.

І тоді, коли сподівана фреквенція у нових виборах коливатися буде у поривах до 15%, які головним чином складатиме сімейний електорат кандидатів, тоді-то нацменство вистрибує з причасня у сам центр політичної сцени!!!. 28 тисяч голосів (не в кий дув!) якщо не виздихає до того часу або виємігрує — то стопроцентне місце у парламенті. Але це дурниця! Є-бо (sogru!) шанс здобути абсолют-

ну більшість в парламенті! Справа в тактиці розіграння виборчої кампанії. Уміло ведена, з використанням між- і внутрісмієйних конфліктів базуватися повинна на дискредитації неукраїнських кандидатів через доказання їхнього непольського походження. Оскільки жидівський сюжет обтяжений пресією компрометації і міжнародних консеквенцій, а й так циркові учасники будуть ним доволі зловживати, занудьгуючи й так смертельно знудьований народ, набагато оригінальніше буде використати сюжет український. Оскільки-бо вказування палюхами 120-процентних поляків мнмих жидів буде нудне, а через те неефективне, то вже цей сам маневр, з відповідною модифікацією, себто викривання прихованих українців, мусить зустрітись, за рахунок своєї витонченої небанальності, з визнанням, а то й подивом й хтозна чи не активізацією спрагненого новаторства електорату. Тут нацменство має оказію у глобальному масштабі показатися з кращого боку — є шанс ширшого застосування невикористаного досі контрольного нац-мен-талітету (смішно пригадувати, хто викрив найславнішого крипто-українця, т.зв. Чудо з Перемишля).

Коли вже механізм заведеться, а електорат зосередиться на пристрасному поринанні в біографії та органи (піднебіння) кандидатів, у яких — нема сили — тьма-тьмуца підозрілих подробиць, а нашими бистрими штабівцями українство контркандидатів буде нещадно доказуватись всякими медіальними засобами (летючки, графіті, преса, ТіВі ітд.), тоді не залишається нічого, як випустити перед вирячені очі і розз'явлені губи електорату, дбайливо приховуваний у рукаві ударний козир — Козубеля, який в загальнопольському ТБ задекларує рішучу охоту вилловлювати злочинців, що підшиваються під українців та українців, що підшиваються під злочинців, щоб далі проголосити облаву на українців, що не підшиваються під

українців та українців що підшиваються під українців, та накінець притягування до карної відповідальності неукраїнців що підшиваються під неукраїнців та неукраїнців що не підшиваються під неукраїнців, чим посяде серця й душі а, що найвагоміше, та кож усі голоси вимогливого польського електорату...

Якщо пощастить раніше втовкмачити усім кандидатам, що не кожен може бути ударний козир, то нацменство стане у парламенті абсолютною більшістю, вперше отримавши (нарешті!) змогу цицькання братнього польського народу за століття віцеверса.

Наслідки нетрудно передбачити: нацменська парламентарна більшість прийме спершу слизькі гонори від голови держави кардинала Глемпа, який урочисто проголосить віддання римо-католицького Костела під опіку митрополітрука Мартиняка, заступник голови — президент Валенса прилюдно заявить, що з піджака з давних-давен спозирає Матка Боська-Белзька, чого він свідомий і навіть несвідомий, парламентарна меншість польська одногласно засудить акцію „Вісла”, не чекаючи на схвалення внеску розслабленою від перемоги більшістю, попросить о вибачення за різанину 40-х та винесе під голосування пропозицію зміни гербу держави — точніше: зміну крони на тризуб на голові орла, чого від кількох років домагались чвертьінтелігентські еліти.

Новий уряд під проводом сотника-прем'єра Козубеля і за його бурхливо сприйнятим рішенням перенесе столицю держави з Варшаву до Гурова Ілавецького, etc.

Одним з важливих заходів нового уряду, повинно бути встановлення державного інституту, що займатиметься дослідженням „впливу першої перемоги на психічну рівновагу постійно цицьканого народу”. Існує-бо припущення, що перемога може стати початком його кінця, на що широко надіється

(осінь '91)

мгр Зліху.

ŁÓDŹ KALISKA

Адам Жепецкі, Анджей Квстневські, Анджей Свстлік, Макари Вельюгурскі, Марек Яняк — це склад діючої від 1979 року групи «Лодзь Каліска», безкомпромісної параартистичної формації, яка найбільш повно і яскраво відображає кризу поняття і зв'язаних із ними критики та історії найновішого мистецтва.

Справжню діяльність Лодзь Каліска розпочала з моменту виникнення „ГОРИЩА”, що знаходилося в одній із кам'яниць Лодзі. Впорядковане й облагороджене благородними руками митців, воно швидко стало місцем дискусій і презентацій творів, зустрічей і суперечок про „мистецтво та культуру” (М.Яняк). Якщо треба, воно ставало цілодобовою нічліжною, нічним клубом зі спонтанно зорганізованим буфетом (на принципі складки, або скидки). Середовище ГОРИЩА складала митці й немитці. Бо поділ на публіку і професіоналів, або сцену і глядацьку залу, визнавався тут неістотним — право розрізнення залишалося музеологам і шанованим критикам так званого сучасного мистецтва. Цьому сприяли митці, які відкидали академічні художні засоби, митці, які виходили за межі традиційного розуміння мистецтва. Тому не завжди було зрозумілим, хто є фізиком, лінгвістом, дебілом, біологом, а хто митцем.

1. Принципами радше були: інтеграція відчуттів і потреб, співжиття творчих осередків і творчість зацікавлених.

2. Принципом була демонстрація творчої активності та її ідеологічно незалежне сприйняття.

3. Принципом було вираження власних позицій, думок, емоцій.

4. Принципом було заперечення зовнішніх умов, які послаблюють значення особистості та її сприйняття оточенням.

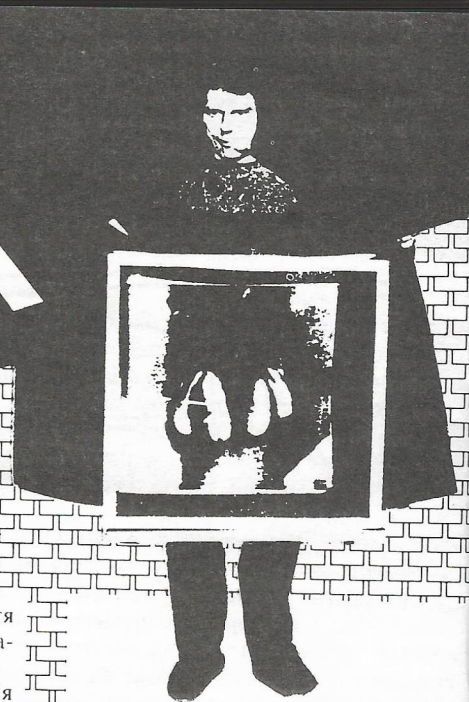
Завдяки цій внутрішньо об'єднуючій структурі, ГОРИЩЕ спромоглося створити (хоча лише в мікромасштабі) атмосферу вільну від деструктивних і дезінтеграційних впливів суспільно-політичної ситуації в Польщі, особливо після впровадження воєнного стану. ГОРИЩЕ було незалежним від офіційної тенденції держави, як і від маси антикомуністичних героїв, схованих під благословенним крилом костелу. Його метою було створення третьої сили, далекої від політики й політиканства, сили, яка забезпечила б функціонування альтернативної культури.

Причини виникнення цього руху знаходимо трохи раніше. Момент виникнення ГОРИЩА і початок активної діяльності Лодзі Каліскої відкрили нову декаду, що настала після митецьких дослідів 70-их рр. і зв'язаних з ними діянь у сфері т.зв. концептуального мистецтва. Сімдесяті роки - це період невпинного (мало не виключно онтичного) вивчення можливого існування мистецтва і художньої правди, яку воно у собі містить. Мистецтво виходячи на простори дослідження самого себе незалежно від культури, дій-

сності, ітп., потрапило у глухий кут аналітичного з'ясування власних можливостей і спроб синтетичного його трактування. Кинуте напризволяще, віддане для дослідів, воно втратило поле застосування, знецінюючи свою святість і винятковість, свою життєздатність і відкритість.

Виставка „Конструкція в процесі” зорганізована в листопаді 1981 року, свідомо вінчала сімдесяті роки. Після загальної презентації з'явилася потреба виходу на інший мистецький рівень. „Конструкція в процесі” як завершення певного етапу відобразила спроби митців дієво й активно достосуватися до даної суспільно-політичної ситуації, створила можливість реакції вже не лише на умови мистецтва, але на умови культури взагалі. Саме тоді з'явилася Ідея Скиди, пізніше перейменована на **Культуру Скиди**. У сенсі величезних спільних зусиль, які ведуть до створення певної мистецької ситуації - ситуації альтернативної.

Відбулися заходи, в яких Лодзь Каліска відігравала провідну роль у втіленні ідеї Культури Скиди. „Зустрічі Торунців - 1981”, „Фабрика — 1982”, фестивалі незалежного кіно „Німе кіно” 1983-85, „Паломництво - 1983” „Танго 1983-87” (цикл систематичного записування „всього, що можна записати” - М.Яняк), „Порно”, „Культура Скиди”, „Клодзко” ітп. Усі ці захо-

КОЛОД

ди проводилися натхненно і відображали проблеми характерним для себе способом, що впливало з позиції Лодзі Каліскої. „Проблема сприйняття митця, його місця в суспільстві, проблема неможливості створення точної мови для спілкування, залежність мистецтва від суспільно-політичної ситуації і спроби усунення цієї залежності, зневіра в культурі й невизнання її обмежень, невіра в мистецтво як предмет, який виконує суспільну функцію, збільшує т.зв. добро і несе інформацію, декларований антипродуктивізм, що звідси випливає”... (Й.Цецельська) — це лише деякі проблеми, яких торкалися. Презентації **Культури Скиди** — це перш за все потворні, незакінчені, недбалі, ефемерні (т.зв. „недовговічні”) форми — форми, що мають перехідно художню вартість. Летючки, гасла написані на стінах, колажі, фотографії з додатками, ітп. черпають свою поетику не з просторів, типових для мистецтва, а з буденної, тривіальної, безнадійної, порожньої і бридкої дійсності, і є підтвердженням сталого вираження крайньо анархістської позиції. Щирість цих починань, їх автентичність, не позбавлена дурості й абсурдності, радощі безглуздя діянь, які вказують на недоречність навколишньої дійсності, присутня в показах безсоромність, що межує із відхиленнями та збоченнями і виходить за рамки будь-якої пристойності, і одночасне настирливе наполягання на власній неспроможності й обмеженості є підтвердженням, програної антипрограми, а також запереченням цілісної жудожньої конкретики.

SZTUKA ŻENUJĄCA Мистецтво, що бентежить маніфест II

1. Мистецтво, що бентежить є видом оборони.
2. М.щ.б як таке що бентежить, є відчуттям ступеня зіпсуття особистості суспільством.
3. М.щ.б., як почуття збентеження є підсвідомим бунтом митця проти агресивності і захоплення його сутності суспільством.
4. Не раджу щиро й глибоко займатися М.щ.б., бо це виходить за межі витривалості особистості.
5. З огляду на пункт 4, М.щ.б. не може бути ні вірою, ні ідеологією.
6. Може бути тільки спробою (?)
7. На щастя, однією з його аксіом є непослідовність (гівно правда).
8. М.щ.б швидше є незручним як для тих, хто ним займається, так і для тих, хто його споживає, а особливо для тих, які стали настільки бидлом, що їм є добре у трамваї.
9. Прийшла весна (чергова).

22.03.83 Львів. Ян Матейко.

У тому творчість Лодзі Каліскої, або наслідки діянь **Культури Скиди** не вписуються в ієрархічну структуру культури, яка сприймається традиційно, а займають щодо неї альтернативну позицію.

Однак, культура — це відкрита система, а тому вона опанує ті простори, які до неї не належать, але можуть належати після своєї появи. Звідси — небезпека, що альтернатива, яка з'являється як позиція, нонконформістська в стосунку до загальної схеми, буде нею всмоктана, стипізована й обмежена. Звідси походить крайнє рішення Кришковського, однієї з найактивніших і найважливіших постатей руху, про „відмову від культури”. „*Людина для того з людиною, щоби про кожній нові відкриті простори, кожну віднайдени свободу, відразу рапортувати культурі, доносити їй що й як. У свою чергу її завданням є прийняти, опанувати і проголосити кожну невидиму досі свободу в формі нових можливостей, системи жестів, чи технології, а в разі „потреби” зробити її обов'язковою течією*”.

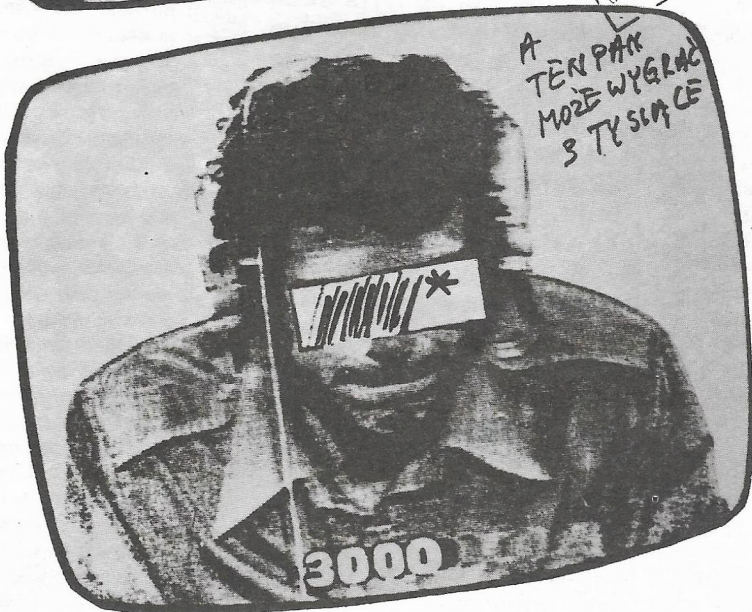
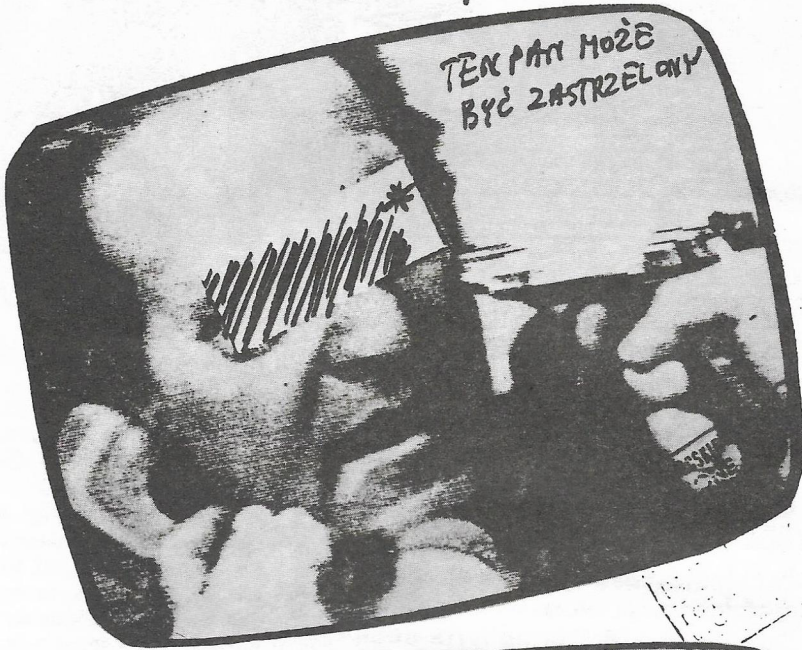
Культура Скиди припинила своє існування у момент ліквідації ГОРИЩА, у момент виникнення конфліктів з власною середовищем і виходу з нього багатьох значних постатей, із приходом нового, неповоленого владою комуністів або клерикалізмом опозиції, часу.

Натомість **Лодзь Каліска** ще живе. Невідомо лише, чи далі живе як альтернатива, чи вже як один з елементів розширеної культури.

М...о

Domniemania

Assumptions

"Dobronik TV przeznaczony i przystosowany do zasilania z akumulatora samochodowego"
 "AT/DC ~~DC~~ portable TV set adapted to use a car battery!"

ZYGMUNT RYTKA .1983

* color only !
 * — " —

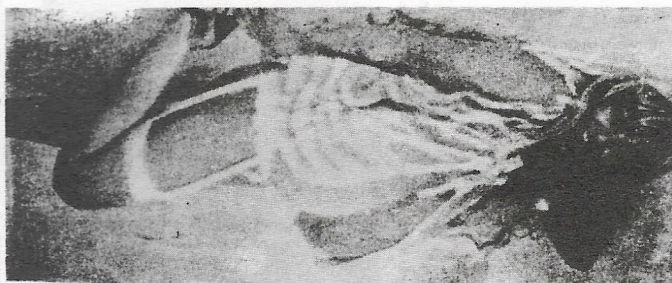
JANIĄK
/ TANGO 2!
z markami

ja
sądzę że
to nie jest
fotomontaż →

być może jednak
niczego
jest jednak
fotomontaż ↙

chyba jednak
mam nadzię! ↘
nie jest to
fotomontaż

IDIOTIC ART МАНІФЕСТ I

KÓDŽ
KALISKA

1. ІДІОТИЧНИМ МИСТЕЦТВОМ НЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ.
2. ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ЗАЙМАТИСЯ ІДІОТИЧНИМ МИСТЕЦТВОМ, ДОСИТЬ ЗЛОБИ ІНШИХ.
3. ІДІОТИЧНЕ МИСТЕЦТВО НЕ ВКЛАДАЄТЬСЯ У РОЗУМІННЯ МИСТЕЦТВА ІНШИМИ.
4. ТІЛЬКИ ІДІОТИЧНЕ МИСТЕЦТВО Є МИСТЕЦТВОМ
5. РІЗНИЦЯ ПОГЛЯДІВ Є НЕОБХІДНОЮ УМОВОЮ МИСТЕЦТВА

КЛЕРЕСКИ

IDIOTIC ART

МАНІФЕСТ II

- ЗНЕВАГА ДО РУТИНИ, ІГНОРУВАННЯ ЕТИКИ (ОСОБИСТОЇ КУЛЬТУРИ - ВВІЧЛИВОСТІ)
- ПОБЛАЖЛИВІСТЬ ДО ЕСТЕТИКИ, ФІЛОСОФІЇ, НАУКИ - ВТОМА ВІД МІКЧЕМНОСТІ ЛОГІКИ - НЕШУКАННЯ "БІЛИХ ВОРОН"
- ВТОМА ВІД ПІЗНАННЯ, ПОШУКІВ ЗАГАЛЬНОГО - ЗНЕВАГА ДО ПЕДЕРАСТИЧНОЇ, ОСТЕНТАЦІЙНОЇ, ДЕМОНСТРАТИВНОЇ ВРАЗЛИВОСТІ МИТЦЯ - ПЕРДІННЯ НА ВЕРНІСАЖІ - ПОСТІЙНА ГРА В ЗАВІДНИКА САЛОМІВ - НЕБАЖАННЯ СТАТИ ВИСОКО СВІДОМИМ - СПОКІЙНЕ ВИПРОДМІНЮВАННЯ ІНТЕЛІГЕНТНОСТІ - МОЖЛИВО ЗАБАВА - НЕБАЖАННЯ ШУКАТИ ВІДПОВІДНИКІВ - ПОШАМА ДО ІНШИХ - СПИРАННЯ НА НЕПРИМУШУВАМІ - НЕПІДАВАННЯ ЕКСПАНСІЇ ІНШИХ МИТЦІВ - ПОШАМА ДО ВЛАСНИХ ЕМОЦІЙ ТА ПОЧУТТІВ - ІДИОТИЧНА МРІЯ ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ - МОМЕНТ, ДИХАННЯ, БУТТЯ - ДЛЯ ТИХ, ХТО НЕ ВИЗНАЮТЬ СВОЄЇ РОЛІ У ЖИТТІ - **ТІЛЬКИ ДУРНЯМИ СПРИЙМАЄТЬСЯ ЯК ПРОВОКАЦІЯ** - Яняк, КВЕТНЕВСИ

МАНІФЕСТ

(мистецтво вісімдесятих років в Польщі) тобто яким буде мистецтво:
 антираціональнимненауковимемоційнимінтуїтивнимчутливимщирим**ДОБРИМ**
 заанґажованиммитцінаблизятьсядосупільства**ТРЕБАЗАЛИТИБАГАТОМАГНІТ**
ОФОННИХПЛІВОКГІПСОМпередусім
 nebudeабстрагованималебудеприхильнимдомістикирелігіяж
 використаєфактщо**МАТИБОЖАСКОРОЛЕВОЮПОЛЬЩІ**ритуальним
 відкритимдляпориваньсупільствавоюючим**МУДРИМПРОМЕТЕЙСЬКИМ**
 ідеалістичнимнаціональнимспонтаннимпростимефемерниметичним
 іестетичним**GEMUTLICH**душоціпательнимрефлексійнимеклектичним
 понаддекларативнимпромовистим**ГІДНИМ**нонконформістськимсерйозним**ВІЛ**
ЬНИМпостійнимістеричнимпротестуючимщобентежить

ТРЕБА УВІЙТИ ВГЛИБ СВОГО „ЕґО” требазнатикультуру

будерозколотимяксосна–требарозпізнати**ДОБРОіЗЛО**–
 усумнівахсуб’єктивнимчутливимнавіяннявітрівприродололюбительнимінтермедіа
 льнимнатякаючимісимволічнимбудеуході–требамати**КЛОПОТИ**–шукаючимпост
 йностіконструктивнимвсвоємупроцесікогерентнимінституційнимвідкинезчул
 ицііповернетьсядоджерелжиттедайнимромантичнимзосередженимпростотреба
 вернутисядовіризацькованимтребареанімуватилюдськуродинакультуристичним
 магічниммонументальнимаскетичнимексгібіціоністським**ЩОВІДДАЄПЕРЕВА-**
ГУВЕЛИКИМЦИЦЯМтребастворитибагатостилістикіпоетик

Łódź, 7 червня 1982

ЯНЯК КВЕТНЄВСКІ
 та Кришковскі і Снопкевіч.

SZTUKA ZENUJACA
 The embarrasing art
 JANIAK 1980/81

ŁÓDŹ
KALISKA

MOTOREM MOJEJ SZTUKI

JEST SHL - KA

R Z E P E C K I

ЕНЕРГІЯ МИСТЕЦТВА ЖАРНОВЕЦЬ'92

Міжнародній Мистецький Фестиваль Молоді
Інсвіно-Надолє, 22-28 серпня 1992

Два роки тому унаслідок протестів польських екологічних рухів будову першої в нашій країні ядерної електростанції припинено. Над берегами Жарновецького озера залишилося монстрозна, дичавіюча площа будови та розвинута соціальна інфраструктура, що становлять зараз незручне багатство гміни Іневіно. У такому положенні, маючи на увазі символічний характер жарновецької будови та цивілізаційні потреби регіону, Управа Імени Іневіно, Воевідська Рада у Іданську та Центр Театральної Едукації підписали договір про спільну організацію фестивалю Енергія Мистецтва — Жарновець '92.

Метою імпрези є створення локальної громади шляхом запрошення над озеро Жарновець представників різноманітних видів мистецтва та їхньої молодшої публіки. Протягом десяти днів мистці представлятимуть свої надбання, ведучи зарозом верстати творчої експресії для молоді гміни Іневіно й своїх ровесників, що прибудуть з Польщі й закордону. У своєму намірі фестиваль Енергія Мистецтва має бути місцем зустрічі молоді, яка зацікавлена участю в культурі.

Програма Фестивалю заспокоїть різноманітний смак й потреби, а діятимуть такі осередки творчої активності:

ЕСТРАДА - РЕАКТОР

Підчас нашої зустрічі не може забракнути найбільш енергетичної із сучасних ланок мистецтва — рок-музики. На естраді у тіні незакінченого реактора відбуватимуться кожного вечора концерти-презентації різних форм музики. Окремі концерти присвячуватимуться м.ін. Варшавській і Тримській незалежній сцені та музиці польського андерграунду.

МИСТЕЧКО БЛЮЗА

Також блюз знайде собі місце. Бо-ж не є він із самого свого джерела життєвою цінністю, цінністю, що становить частину ества багатьох з нас — людей прагнучих до гармонії у житті всієї природи, яка нас оточує? Як і багато інших жанрів музики, блюз позитивно впливає на почини людини. Не веде до деградації, але до реконструкції того, що вже зазнало знищення. Блюз виповнює в нашій душі місце особливе. Місце для радості при звуку гітари і гармоніки, поміж співом птахів й під акомпанемент вітру. Протягом десяти днів блюз допомагатиме нам у контемпляції довколінного життя.

МУЗИКА ДЖЕРЕЛ

Коли власна спадщина стає egzotикою, це для нас сигнал — симптом викорінення. Духи, що піклуються про що землю залишили

нас, відлетіли в далечинь. Але ще нас чують. Якщо піддамося зусиллю прикликання, то може повернуться й озвуться через когось з нас. Через музику шукатимемо того, що забуте, але ще не породжує реакції відкинення; що викорінене, але ще приваблює; що так далеке й чуже, але ж постійно резонує із ритмом серця і віддику. Пошук того що своє — призводить до оголення. Засоромлені наготою цураємось того, що ледь відкрите, ледь передбачене. Чи це привід для стиду — відкривати свою мову, інтонувати пісню з глибин серця голосом предків? Пошук цей стає викликом у добу мас-медіальної уніфікації. У глобальному селі сусідами є мешканці віддалених країн й епох. Запрошені — привезуть з собою те, що ще колотиться у завулках пам'яті: пісні з Мазовша й України, мелодії козаків й хасидів, цеlexбрації свят... Нехай кожен привезе з собою одну пісню, а до візду будуть тих пісень сотні!

СЦЕНА—НАТУРА

Над Жарновецьке озеро запросимо представників наймолодшого покоління нашого театру, що виростає із досвідів зламу вісімдесятих і дев'ядесятих років, що пробують зловити проблеми й виразити естетичні стандарти нашої доби. Не цікавить нас театр ідеї, сцільності чи контекстації; у театральній формі шукаємо нагоди для розваги і пізнання другої людини. На жарновецькій Сцені-Натурі може виступити кожний, для кого роблення театру є радістю і радістю цією вміє поділитися з глядачами.

ЕКОЛОГІЯ ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ

Екологія щоденного життя це не лише лозунг, це необхідність супроти загрози, яку несе сучасна цивілізація. Якщо хочемо вижити й жити у гармонії з іншими істотами, силами природи і усім космосом, повинні ми навчитися нових законів поведінки. У щоденному житті ми ж бо постійно примушувані робити елементарний вибір. Метою презентацій, зустрічей, верставів є забезпечити основне знання, що дає можливість розумним і відповідальним діям. Запрошуємо до ознайомлення з основами екологічної кухні (макробіотика, вегетаріанізм, китайська кухня), біодинамічних способів управи землі і проектування з природою (пермакультура), натуральних способів зберігання здоров'я (масаж, релакс, праця з тілом). Хочемо представити детальні пропозиції щодо вибору харчів, використанням сировин з відлиску (recycling), вживанням води, енергії (альтернативна енергетика), особистою гігієною, основами організації невеликих екологічних підприємств, практичними методами позитивного впливу на природу. Хочемо говорити про філософію добровільного зречення, про екологію народжування й способи протидіяти екологічній загрози.

ЕКОЛОГІЯ СВІДОМОСТІ

Формування екологічної свідомості це не підсудання готових розв'язань, але також праця над власним „я”, пошук нових шляхів

до розуміння коренів, основ наших поведінок, відносин з іншими людьми і світом. Рекомендуємо участь у верстатах, які не тільки можуть змінити ціле життя, але також дати розуміння справжніх джерел кризи нашої цивілізації, спертої на однобічну модель розвитку, спрямованого на домінацію, необмежену консумпцію та експлуатацію. Пропонуємо пройти шлях до нутра свідомості і створення простору, у якому можна віднайти загублений сенс існування. Запрошуємо створити простір зустрічі, досвіду й інспірації. У просторі проходять верстати творчої експресії й руху, практики інтеграції і вивільнювання емоцій, праця з інтуїцією й звуком, переробка нашої прихованої енергії і співвідчування з іншими живими істотами, шаманські ритуальні обряди та різноманітні техніки праці зі свідомістю.

АЛЬТЕРНАТИВНІ СТИЛІ ЖИТТЯ

Скінчилися часи єдинослухної філософії. Цивілізація сперта на застарілих цінностях неминуче наближується до вичерпання. Нова, розквітаюча культура реалізується у тисячах різних видів різноманітними альтернативними групами в Польщі й світі. Різні філософські системи, релігійні й світоглядні, стають основою життя. Хочемо показати різноманітні дороги життя реалізовані в невеликих спільнотах і в щоденному житті звичайних людей. Запрошуємо до пізнання як суто практичних, як і теоретичних аспектів різних філософій і релігій (буддизм, гіндуїзм, суфізм, атропософія, екософія, шаманізм, різні форми медитацій і багато інших) та до дискусії з видатними представниками тих шляхів життя. Можуть вони інспірувати й штовхати до власних пошуків, можуть постачати страву для духа або стати лише інтелектуальним кросвордом.

ХУТРІ РЕГЕ

Реге — це слово і відповідаючий йому звук. Це енергія звуку і міць слова. Це віра у творчу міць і надія на сповнення мрій. То також проба культурної ідентифікації. Реге це виклик: питання хто я є у світі. Що це за світ? Чи це я тут появився, чи може він на мене впав. Боба Марлея визнано за духовного провідника і пророка так багатьох різних шкіл й духовних традицій, що годі уявити собі, що водному простому посланні може вмішатися так багато різних образів світу, так багато різних sukcesій. Дехто грає реге шукаючи

віднесення до інших культур, але є такі, що пробують пенетрувати свій культуровий простір. Є такі, що постійно шукають мови забутої літургії, але й є такі, що вже вирішили. Реге то постійний пошук. Це не лише присутність на сцені але й поза нею. Це не лише мистецтво — це також присутність. Будуючи на березі озера хутір реге, визначаємо простір одного ритму. Одна пульсація є ритмом серця й ритмом землі. Розповіді при ватрі то викликання духів стихій і пір дня і ночі, дня і року, дня і сонця. Будуючи хутір реге ставимо питання про можливість висказати те, що передчувається. Це разом простір екології, тобто натурального простору. Інспірація реге — це інспірація Растафарай. Переклад слова Растафарай дає відповідник ось який: свідомість творення. По-іншому — ЕНЕРГІЯ МИСТЕЦТВА.

Організатори:

Urząd Gminy Gniewino, Gniewino 84-250, woj. gdańskie, tel. (58)728817
 Centrum Edukacji Teatralnej, Gdańsk 80-840, ul. Świętojańska 47/48, tel/fax (58)313552
 Redakcja „Goniec Teatralny”, Warszawa 00-536, al. Ujazdowskie 45, tel. (2)6289183, fax (2)6288476
 Автор графічного знаку Фестивалю: Maciej Miller

До участі у Фестивалі запрошено гостей з України. Плянують концерти авангардових груп ЦУКОР БІЛА СМЕРТЬ, ПАН КІФАРЕД і БЮКОРД. Ігора Цимбровського, рок-групи ВІЙ, ню-ейджових формацій ЕР. ДЖАЗЗ і Р-ЕЙДЖ (молодої групи молодого бандуриста Романа Гринькова). Старовинні кобзарські традиції презентуватиме Микола Будник зі своїм КОБЗАРСЬКИМ ЦЕХОМ. Свої акції представить легендарний перформер з Києва — Федір Тетянич vel ФРИПУЛЬЯ.

Для публіки передбачено доволі місця під намети. Обережних інформуємо, що ЦЕЙ реактор не діє! УВАГА НАЦМЕНЯТА: під час тривання Фестивалю організатори передбачають ЦІЛКОВИТУ ПРОГІБІЦІЮ. Жалі керуйте прямо до них. За решту не відповідаємо. Бажаємо позитів вайбрейшин!

»В«

* * *

НАСТУПНИЙ НОМЕР БУДЕ!

ЯК НАМ СЯ ЗЕХЦЕТ

БО КАЖУТЬ
ДІТТИНО
ШО МОВА
НАША

СОЛОНИНА